

**BETÆNKNING OM DE
SIKREDE
INSTITUTIONER**

SEPTEMBER 2009

Indholdsfortegnelse

Resumé.....	4
1. Indledning	7
Det midlertidige udvalgs nedsættelse, sammensætning og kommissorium.....	7
2. Konklusioner og anbefalinger	7
2.1. Kapaciteten.....	8
2.2 Etablering af samråd	9
2.3 Samarbejde med psykiatrien	9
2.4 Samarbejde med rusmiddelbehandlingen	10
2.5 Oprettelse af kompetencecenter	10
2.6 Fortsat fokus på kvalitetsarbejdet	11
2.7 Nye rammer til afdelingen i Grenå	11
2.8 Kommunesamarbejdet	12
2.9 Fokus på uddannelse	12
3. Begrebsafklaring	13
3.1 Serviceloven.....	13
3.2 Magtanvendelsesbekendtgørelsen.....	13
3.2.1 Sikrede institutioner	13
3.2.2 Særligt sikrede afdelinger	13
3.3 Ungdomssanktionen.....	13
3.4 Varetægtssurrogat	14
3.5 Afsoning.....	14
3.6 Uledsagede udlændinge under 15 år.	14
3.7 Færlighedskriteriet (12-18 år)	14
3.8 Behandlingskriteriet (12-18 år).....	14
3.9 Pædagogisk observation (12-18 år).....	14
4. Ungdomskommissionen.....	14
5. Temagruppen om de sikrede institutioner.....	15
6. De sikrede institutioner i Danmark	16
6.1 Institutionerne generelt	16
6.2 Kapaciteten.....	17
6.3 Udviklingen i målgruppen	19
6.4 De unges baggrund.....	21
6.5 Effektevaluering af ungdomssanktionen.....	23
7. De sikrede institutioner i Region Midtjylland.....	23
7.1 Koglen.....	23
7.1.1 Beskrivelse	23
7.1.2 Bygningsmæssige forhold	24
7.2 Grenen.....	24
7.2.1 Beskrivelse	24
7.2.2 Bygningsmæssige forhold	24
7.3 Personalegruppen	25
7.3.1 Personalenormering og – sammensætning	25
7.3.2 Uddannelse.....	25
7.3.3 Rekruttering og fastholdelse	26

7.4 Belægning og brugerkommuner.....	26
7.5 Særlige krav til indsatsen	27
7.5.1 Samråd, den fynske model.....	27
7.5.2 Samarbejde med børne- og ungdomspsykiatrien	28
7.5.2.1 Afdeling Dalstrup Syd	28
7.5.2.2 Øvrige afdelinger	28
7.5.3 Samarbejde med misbrugsbehandlingen	29
7.5.4 Øvrige samarbejdsrelationer	30
7.5.4.1 Anbringelser på strafferetligt grundlag	30
7.5.4.2 Anbringelser på socialretligt grundlag.....	31
7.6 Opholdstid.....	31
7.7 Sammenhængende forløb.....	32
7.8 Den pædagogiske indsats	34
7.8.1 Det pædagogiske arbejde.....	34
7.8.2 De kommunale handleplaner	34
7.8.3 Magtanvendelse	35
7.8.4 Udviklingstiltag og kvalitetsarbejde	36
7.8.4.1 Nationalt - Danske Regioner:	36
7.8.4.2 Regionalt – Region Midtjylland	36
7.9 Finansiering.....	37
7.9.1 Den objektive finansiering	37
7.9.2 Takster.....	38
7.9.3 Anlægsudgifter	38
8. Brugerundersøgelse.....	38
9. De kommunale redegørelser	39
10. Baggrundsmateriale	40
11. Bilag.....	41

Resumé

Regionsrådet nedsatte i slutningen af 2008 et midlertidigt udvalg, der skulle udarbejde en betænkning om de sikrede institutioner for børn og unge.

Udvalget består af syv medlemmer fra Regionsrådet.

Formand: Anna Marie Touborg

Næstformand: Poul Dahl

Medlemmer: Anders Kühnau, Bodil Jensen, Gert Schou, Bent Ove Pedersen og Jette Skive.

Ove Kent Jørgensen er indtrådt i udvalget fra den 1. maj til den 1. juli 2009 under Jette Skives sygeorlov.

Fra administrationen har socialchef Charlotte Rosenkrantz Josefsen og vicekontorchef Ingemann H. Nielsen deltaget i møderne. Specialkonsulent Janne Spiegelhauer har været udvalgets sekretær.

De sikrede institutioner er etableret for at skabe et alternativ til fængselsstraf til unge kriminelle under 18 år. Danmark tiltrådte i 1991 FN's Børnekonvention, som forpligter landet til ikke at frihedsberøve unge under 18 år sammen med voksne.

Der har i det sidste tiår været fokus på de unge kriminelle, og der er løbende sket ændringer og stramninger af reglerne, herunder indførelse af Ungdomssanktionen i 2001.

Udvalget har aflagt besøg på de to sikrede institutioner, Grenen i Norddjurs Kommune og Koglen i Herning Kommune, som Region Midtjylland driver. På møderne har udvalget bredt drøftet anvendelsen af institutionerne, kapaciteten, udviklingen i målgruppen og det pædagogiske arbejde. Udvalget fremkommer, på basis af drøftelserne i møderne og gennemgang af de nyeste undersøgelser, rapporter og statistiske oplysninger, med en række anbefalinger, som er tiltrådt af Regionsrådet på møde den 23. september 2009.

Anbefalingerne er dels rettet mod de forbedringer, en øget kapacitet vil kunne indebære, dels andre forhold, som vil kunne støtte den pædagogiske indsats:

- Nye fysiske rammer til Grenens afdeling i Grenå
- De tre midlertidige pladser på Grenen gøres permanente
- Oprettelse af samråd
- Større fokus på forskning og metodeudvikling og forbedring af det statistiske materiale
- Fokus på institutionernes rummelighed
- Samarbejdet med psykiatrien
- Samarbejdet med misbrugsbehandlingen
- Samarbejdet med kommunerne
- Fokus på kvalitetsarbejdet

Den sikrede institution Grenens afdelinger er fordelt på flere lokaliteter. En af afdelingerne er placeret i et tidligere arresthus og lever ikke længere op til de bygningsmæssige krav, der med rimelighed kan stilles. Udvalget anbefaler, at der rejses en anlægssag i Regionsrådet, således at afdelingen kan flyttes til en af Grenens andre adresser.

Antallet af sikrede pladser var på landsplan i 1998 43 pladser og i 2009 121 pladser fordelt på 7 institutioner, hvortil kommer, at det er aftalt at udvide med yderligere 15 pladser.

Samtidig er belægningsprocenten stadigt stigende fra år til år og var i 2008 på 102 %.

Udvalget sætter spørgsmålstegn ved, om der herefter vil være et tilstrækkeligt antal sikrede pladser og anbefaler, at tre midlertidige pladser på Grenen gøres permanente, og at der tages skridt til en vurdering på landsplan af antallet af de åbne pladser, som er en forudsætning for, dels at der i ungdomssanktionen kan etableres sammenhængende forløb med en ensartet pædagogik, dels at opholdstiden på de sikrede pladser nedsættes.

De kommunale redegørelser, som er indsendt til den årlige rammeaftale, underbygger udvalgets anbefaling om flere pladser.

Det har vist sig, at sagsbehandlingen i mange tilfælde kan have gavn af, at det kriminalretlige system og det sociale system i fællesskab anbefaler hvilke sanktioner og hvilken indsats, der er behov for.

Udvalget anbefaler derfor, at der i lighed med modellen i Region Syddanmark oprettes et Samråd, hvor der i tæt samarbejde mellem det sociale område og det kriminalretlige område afgives anbefalinger om hvilke foranstaltninger, der bør iværksættes over for den enkelte unge.

Der er usikkerhed om effekten af foranstaltningerne, og det statistiske materiale, der er til rådighed, er ligeledes behæftet med usikkerhed, hvorfor udvalget anbefaler, at der sættes fokus på forskning og metodeudvikling samt forbedring af det statistiske materiale.

Lovreglerne for arbejdet er meget overordnede, hvilket indebærer, at den pædagogiske tilgang på de enkelte institutioner har kunnet udvikle sig i forskellig retning. Dette giver sig bl.a. udslag i en forskellig tolerance over for voldelige unge og forskellig holdning til, om unge bør bortvises fra en institution.

Udvalget anbefaler, at spørgsmålet om institutionernes rummelighed drøftes i den landsdækkende temagruppe vedr. de sikrede institutioner, og at det i den forbindelse overvejes, om der skal etableres et kompetencecenter til støtte i arbejdet med de unge med en særlig destruktiv eller voldelig adfærd.

I målgruppen er det blevet tydeligere, at et overtal af de unge, i forhold til gennemsnittet i befolkningen, lider af psykiatiske problemstillinger. Baggrunden for det stigende tal er bl.a., at de unge bliver undersøgt og identificeret mere end tidligere. Der er et stort behov for et tæt samarbejde med psykiatrien, og udvalget anbefaler, at der i Regionen tages særlige skridt for at udvikle dette samarbejde, og peger bl.a. på de muligheder, anvendelsen af videokonferencer har åbnet. Det anbefales tillige, at der foretages en vurdering af resultatet af et pilotprojekt på den sikrede institution Egely i Region Syddanmark, hvor de unge screenes for børne- og ungdomspsykiatiske forstyrrelser, og tages stilling til, hvorvidt der bør indføres screening af de unge.

Da de fleste af de unge har et forbrug/misbrug af hash og andre rusmidler, anbefaler udvalget, at der på de to institutioner indgås samarbejdsaftaler med de kommunale misbrugsbehandlingssteder.

De unges misbrugsadfærd har ikke hidtil på landsplan i denne forbindelse været betragtet som et særligt indsatsområde, men der er ikke tvivl om, at en stor del af de unge, når de begår kriminalitet, er påvirket af et større eller mindre misbrug, og at en misbrugsadfærd har stor betydning for en senere gennemførelse af skole eller anden uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet.

I betænkningen lægges vægt på at understrege, at indsatsen på de sikrede institutioner er en del af en række af foranstaltninger og at de mange myndigheder og instanser, som agerer i forhold til den enkelte unge, er afhængige af et tæt samarbejde og en kvalificeret indsats hos hinanden.

Institutionerne samarbejder med mange kommuner. I 2008 anvendte 35 kommuner de 15 sikrede pladser på Grenen og 26 kommuner anvendte de 10 sikrede pladser på Koglen. Der er desuden et udstrakt samarbejde med kriminalforsorgen i det lokalområde, den unge kommer fra.

Kommunerne har den centrale rolle som myndighedsudøvere. For fire ud af fem unge har der været iværksat foranstaltninger inden anbringelsen på den sikrede institution. Over halvdelen af de unge har været anbragt uden for hjemmet, og af dem har flertallet været anbragt mere end én gang. Under anbringelsen er det pålagt kommunerne at udarbejde handleplaner og udpege koordinatore for at sikre et planlagt og struktureret forløb både under og efter opholdet. De seneste undersøgelser viser, at kommunerne kun lever op til kravene i begrænset omfang, og udvalget anbefaler, at det centralt tages op, hvad der kan gøres for at styrke den del af arbejdet i kommunerne.

Efter anbringelsen skal de unge typisk videre til et forløb i en åben institution, som kommunen har forpligtelsen til at anvise. Kommunernes sagsbehandlingstid er blevet længere, hvilket muligvis bl.a. skyldes det øgede pres på de egnede døgninstitutioner og opholdssteder.

Det pædagogiske arbejde på institutionerne skal fortsat udvikles. Der skal fortsat være fokus på kvalitetsarbejdet, og medarbejdernes kompetencer, som er af afgørende betydning for indsatsen, skal styrkes, ligesom der skal være særlig fokus på at tilknytte kvalificerede medarbejdere med socialpædagogisk uddannelse.

1. Indledning

Det midlertidige udvalgs nedsættelse, sammensætning og kommissorium.

Regionsrådet har besluttet, at der nedsættes et midlertidigt udvalg vedr. de sikrede institutioner. Udvalget skal fungere i perioden 1. januar 2009 – 30. juni 2009

Formand: Anna Marie Touborg

Næstformand: Poul Dahl

Medlemmer: Anders Kühnau, Bodil Jensen, Gert Schou, Bent Ove Pedersen og Jette Skive.

Ove Kent Jørgensen er indtrådt i udvalget fra den 1. maj til den 1. juli 2009 under Jette Skives sygeorlov.

Kommissorium:

Udvalget har til opgave

at udarbejde en betænkning om anvendelsen af de sikrede institutioner, udviklingen i målgruppen m.v., kapacitet og indholdet i tilbuddet,

komme med anbefalinger til udviklingen på området, herunder til udviklingen af samarbejdet med/snitfladen til det børne- og ungdomspsykiatriske område.

I betænkningen skal indgå oplysninger om landets øvrige sikrede institutioner, herunder oplysninger om belægning og ventetider.

I udvalgets arbejde inddrages de kommunale redegørelser til rammeaftalen 2010, som kommunerne afgiver inden 1. maj 2009.

Udvalget har afholdt fire møder og har aflagt besøg på de to sikrede institutioner, som drives af Region Midtjylland, nemlig Koglen, der er beliggende i Herning Kommune, og Grenen, der er beliggende i Norddjurs Kommune, og som desuden har en afdeling i Randers.

2. Konklusioner og anbefalinger

Det midlertidige udvalg vedrørende sikrede institutioner anbefaler, at der tages en række initiativer for at styrke indsatsen over for de unge kriminelle eller særligt udsatte i de sikrede institutioner.

Anbefalingerne er dels rettet mod de forbedringer, en øget kapacitet vil kunne indebære, dels andre forhold, som vil kunne støtte den daglige pædagogiske indsats.

Der foreligger ikke sikre undersøgelser af effekten af anbringelserne, og det er sparsomt tydeliggjort, i hvor høj grad udbyttet af indsatsen på de sikrede institutioner er afhængig af den indsats, der i øvrigt gøres i forhold til de kriminelle unge.

Der er således behov for mere evidens i arbejdet, idet også det foreliggende statistiske materiale er beheftet med usikkerhed.

Derudover bør der sættes mere på forskning og metodeudvikling vedr. det pædagogiske arbejde.

Det er vigtigt at understrege, at indsatsen på de sikrede institutioner ikke kan vurderes isoleret, men skal ses i sammenhæng med alle de forskellige myndigheder og instanser, der i øvrigt agerer på området, og at et tæt samarbejde mellem dem er af afgørende betydning for resultatet af foranstaltningerne.

2.1. Kapaciteten

Kapacitetspresset på de sikrede institutioner skal afhjælpes yderligere. De tre midlertidige pladser på Grenen bør gøres permanente og der skal, bl.a. ved at oprette flere åbne pladser, skabes mulighed for et gennemføre sammenhængende forløb i ungdomssanktionen. (afsnit 6.2 og 7.7)

På grundlag af Danske Regioners analyse af pladsbehovet i 2007 er det blevet besluttet at udbygge kapaciteten på landsplan med 15 pladser, og i aftalen indgår, at der midlertidigt etableres tre pladser på Grenen, som nedlægges, når Region Nordjylland har bygget 8 pladser, som forventes ibrugtaget i 2011.

Belægningen på de sikrede institutioner har været stadigt stigende og er i 2008 102 %. Dette har medført en betydelig stigning i antallet af afvisninger, fra 182 afvisninger i 2007 til 283 afvisninger i 2008, svarende til en stigning på 55 %. Udover et stigende antal henvendelser kan de mange afvisninger sættes i forbindelse med den længere opholdstid, som bl.a. skyldes vanskeligheder med at finde egnede afsoningspladser på de åbne tilbud, der også er fuldt belagt.

Denne udvikling medfører, at det må anses for tvivlsomt, at de aftalte 15 pladser vil kunne dække det fremtidige behov.

Det anbefales derfor, at der tages skridt til at gøre de tre pladser permanente. Der skal være enighed om det i de fem regioner, som tilsammen har koordineringsforpligtelsen vedr. de sikrede institutioner, og det skal derefter indarbejdes i rammeaftalen for Region Midtjylland.

De 3 midlertidige pladser opfylder alle krav til sådanne pladser, og de vil kunne gøres permanente uden yderligere omkostninger. Det vil desuden gøre det betydeligt nemmere at skaffe kvalificeret personale, hvis ansættelserne kan gøres permanente.

Region Midtjylland har i sin indmelding til rammeaftalen 2010 gjort opmærksom på problemet.

Da forholdet mellem antallet af sikrede pladser og åbne pladser på de sikrede institutioner er skævt, og da der er et stort efterspørgselspres på de åbne døgninstitutioner i hele landet, anbefales det tillige, at Region Midtjylland i rammeaftale-regi tager initiativ til, at der startes drøftelser om flere åbne pladser på de sikrede institutioner i Region Midtjylland. Der kan derved skabes muligheder for at etablere sammenhængende og koordinerede forløb med ensartet pædagogik.

De fleste anbringelser er præget af uplanlagte brud til stor skade for udbyttet af indsatsen.

I forbindelse med tilbageførsler i ungdomssanktionen bliver den unge placeret, hvor der er plads. Det kan betyde, at en ung kan få ophold på flere forskellige sikrede institutioner i løbet af et sanktionsforløb.

Center for Kvalitetsudvikling har i 2007 foretaget en sammenlignende undersøgelse af tilbagefald til ny kriminalitet hos 22 unge på Grenen.

Der kan ikke på basis af et så lille materiale drages håndfaste konklusioner, men undersøgelsen viste et lavere tilbagefald end landet som helhed.

Med forbehold for det beskedne antal sager på Grenen ser det ud til, at unge med længerevarende forløb har færre og mindre alvorlige tilbagefald end de unge med flere kortere forløb.

Undersøgelsen bekræfter den pædagogiske erfaring, at et stabilt miljø i længere tid, hvor der ikke er modstrid mellem de pædagogiske metoder, har en bedre effekt.

2.2 Etablering af samråd

Der skal etableres et samråd i Region Midtjylland med henblik på at koordinere foranstaltningerne over for kriminelle unge (afsnit 7.5.1)

Det anbefales, at Region Midtjylland tager initiativ til, at der etableres et samråd vedr. unge kriminelle i Region Midtjylland i lighed med det, som er nedsat i Region Syddanmark.

Samrådet er et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde, der som sin primære opgave har at vurdere, planlægge og afgive indstilling til retten og Anklagemyndigheden om indsatsen i forhold til unge, der er sigtet for alvorlig kriminalitet.

I Region Syddanmark og tidligere Fyns Amt har et sådant Samråd fungeret siden 2003, med indførelsen af ungdomssanktionen, som stiller store krav til de sociale myndigheders sagsforberedelse i forbindelse med udarbejdelse af en indstilling til retten.

Samrådet i Syddanmark har syv faste medlemmer - fra Kriminalforsorgen, Odense Kommune, Region Syddanmark, de fynske kommuner, Den sikrede institution Egely og en psykolog, pt. fra Servicestyrelsen.

Herudover deltager både en repræsentant for anklagemyndigheden som særlig sagkyndig i strafferetlige spørgsmål og en repræsentant fra Kriminalforsorgen som særlig sagkyndig. Sagsbehandlere indkaldes vedrørende de konkrete sager.

Anklagemyndigheden rejser tiltale mod den unge og anmoder i den forbindelse de sociale myndigheder om en udtalelse om den unges sociale og personlige forhold. Udtalelsen kan få betydning for hvilke vilkår, der skal knyttes til den unges straf, hvis han/hun bliver kendt skyldig. Samrådet tager stilling i sager, hvor der er behov for en fælles afklaring mellem det kriminalretlige system og det sociale system. Det kan både være sager, hvor de sociale myndigheder kan hjælpe gennem foranstaltninger i henhold til Serviceloven og sager, hvor Kriminalforsorgen vurderer, at en ubetinget frihedsstraf skal søges afsonet i socialt regi (alternativ afsoning).

Erfaringerne fra Samrådet i Odense og fra forsøg gennemført af Det kriminalpræventive Råd viser, at et tværsektorielt samråd er i stand til at effektivisere det forebyggende arbejde. Forudsætningen er, at Samrådet er kompetent og beslutningsdygtigt, og at det er bredt sammensat af retlige og sociale instanser.

2.3 Samarbejde med psykiatrien

Det skal vurderes, hvorledes samarbejdet med psykiatrien kan struktureres og styrkes, og om der efter afslutningen og evalueringen af pilotprojektet på Egely skal indføres en form for screening af de unge ved indviseringen på de sikrede institutioner. (afsnit 7.5.2.2)

Som det fremgår af afsnit 6.3 er der en stor del af de unge uden for den særligt sikrede afdeling, der har psykiatriske problemer i større eller mindre omfang.

Det er derfor vigtigt, at de unge er udredt så tidligt som muligt i forløbet - helst inden indskrivningen.

I Region Syddanmark er iværksat et pilotprojekt, hvor 50 unge på Den sikrede institution Egely bliver screenet for psykiatriske lidelser.

Det anbefales, at når resultaterne af Pilotprojektet på Egely (se afsnit 6.4) er blevet evalueret, vurderes det, om de skal have konsekvenser for de sikrede institutioner i Region Midtjylland.

Det anbefales tillige, at det fortsat tilstræbes at gøre den nødvendige børne- og ungdomspsykiatriske bistand tilgængelig for de to institutioner.

Medarbejderne skal kunne identificere symptomer på psykiatriske lidelser for at kunne håndtere dem og tilrettelægge den pædagogiske indsats efter dem. Der er derfor løbende behov for efteruddannelse af hele medarbejdergruppen.

Der er desuden behov for en let adgang til konsulentbistand ved akut opståede problemer.

Børne- og ungdomspsykiatrien har i de seneste år oplevet et øget efterspørgselspres. En af mulighederne for at effektivisere indsatsen er forøget anvendelse af teknologi i psykiatrien. Anvendelse af videokonferencer vil kunne skabe mulighed for i et vist omfang at imødekomme institutionernes behov for efteruddannelse og konsulentbistand, udover den anvendelse som i øvrigt indgår i arbejdet, både hvad angår det klientrettede arbejde, supervision, efteruddannelse m.m..

2.4 Samarbejde med rusmiddelbehandlingen

Samarbejde med rusmiddelbehandlingen bør formaliseres i egentlige aftaler med de kommunale behandlingstilbud (afsnit 7.5.3)

Med den viden man har om de unges kriminalitet og misbrugsmønster må det vurderes, at en stor del er anbragt i de sikrede afdelinger på grund af kriminelle eller voldelige handlinger, som de har begået, mens de var påvirkede af rusmidler.

Det vil derfor være af afgørende betydning for indsatsen, at eventuelle misbrugsproblemer afdækkes og indgår i den samlede planlægning og støtte under og efter opholdet i sikret afdeling. Forholdsvis få har fået behandling for misbruget, og hos nogen er misbruget af et omfang, som betyder, at de får abstinenser, når de bliver indskrevet og ikke mere har adgang til rusmidlerne.

Efter at Århus Kommune har overtaget Region Midtjyllands rusmiddelcenter, som i Ungeteamet havde stor specialviden om unges misbrug, drives alle tilbud på rusmiddelområdet af kommunerne. Det anbefales, at der etableres samarbejdsaftaler med de kommunale tilbud for at sikre, at der på institutionerne kan tages de nødvendige skridt i relation til de unges misbrugsadfærd.

2.5 Oprettelse af kompetencecenter

Det bør overvejes, om der ud over de allerede foreslåede kompetencecentre bør oprettes et kompetencecenter med særlig viden om unge med særlig destruktiv og voldelig adfærd. (afsnit 6.3)

Der kan opstå den situation, at en sikret institution finder det nødvendigt at flytte en ung til en anden sikret institution. Det skyldes næsten altid, at den unge udviser voldsom adfærd, og at der forudgående har været konflikter med personale og/eller andre unge. Denne praksis kan betyde, at enkelte unge flyttes mellem flere sikrede institutioner i løbet af relativt kort tid. På denne baggrund kunne det overvejes at oprette et ”speciale” i form af et kompetencecenter med henblik på støtte til varetagelse af opgaven med unge, der udviser særlig destruktiv og voldelig adfærd.

Det har i debatten været foreslået, at en lille gruppe, på landsplan ca. 20 unge årligt, hvor de sikrede afdelingers rammer og handlemuligheder ikke er tilstrækkelige, og hvor varetægtsfængslingen er mere langvarig, placeres i et lille antal særlige varetægtspladser i kriminalforsorgens regi, fordi det vurderes, at de ikke kan rummes i de sikrede afdelinger eller kan profitere af den socialpædagogiske indsats, men påvirker indsatsen over for de øvrige unge i meget negativ retning.

Da indsatsen over for denne gruppe også overvejende vil blive socialpædagogisk, bør det dog betænkes, at et evt. nyt tiltag formentlig ikke vil adskille sig afgørende fra de nuværende tilbud i de sikrede institutioner.

Det skal derfor overvejs nøje, om det vil være økonomisk og fagligt forsvarligt at oprette nye tilbud i kriminalforsorgens regi, og om det ikke ville være mere hensigtsmæssigt at etablere et kompetencecenter for unge med denne særlige problematik.

At være kompetencecenter indebærer en forpligtelse til at opnå og holde sig ajour med den nyeste viden på det pgl. område, ligesom man er forpligtet til at formidle denne viden til de øvrige sikrede institutioner i form af rådgivning, undervisning mm.

2.6 Fortsat fokus på kvalitetsarbejdet

SIP og Den danske Kvalitetsmodel styrkes på området bl.a. med henblik på at fremme vidensdeling (afsnit 7.8.2)

Det anbefales, at der fortsat holdes fokus på det arbejde, som allerede er i gang med at kvalitetsudvikle og dokumentere den socialpædagogiske indsats på de sikrede institutioner.

Det Sociale Indikatorprogram for sikrede institutioner (SIP-sikret) dokumenterer og udvikler den socialpædagogiske indsats, der foregår på de sikrede institutioner, og følger resultaterne af indsatsen over tid.

SIP-sikret omfatter alle unge anbragt på de sikrede institutioner i regionerne. Udviklingsarbejdet blev afsluttet i maj måned 2008 og programmet er implementeret på de sikrede institutioner i efteråret 2008.

Der foretages en evaluering og revision af programmet. Den første samlede rapport for alle institutioner forventes offentliggjort i 2009.

Dansk Kvalitetsmodel på Socialområdet er ligeledes sat i gang på institutionerne. Der er i samarbejde mellem de fem regioner udarbejdet de første standarder, og det anbefales, at arbejdet prioriteres højt og at indsatsen med at implementere standarderne følges nøje, såvel på landsplan som i Region Midtjylland.

2.7 Nye rammer til afdelingen i Grenå

Der skal udarbejdes en plan for at etablere bedre fysiske rammer til afdelingen i Grenå (afsnit 7.2.2)

Afdelingen i Grenå er placeret i byens tidligere arresthus. Det er et spændende hus, men indretningen er utidssvarende til formålet. Der er ringe forhold for medarbejderne og de unge bor i de tidligere celler. Der er meget små ude-arealer og få værkstedsmuligheder, således at aktivitetsmulighederne er begrænsede.

Det er kendt, at bygninger, som er indrettet til formålet, i høj grad understøtter den pædagogik, der anvendes på stedet. God plads kan nedsætte hyppigheden af konflikter og giver bedre muligheder for at rette en specifik indsats til den enkelte unge, ligesom det kan gøre nogle af arbejdsrutinerne lettere for medarbejderne.

En enkelt afdeling med 5 pladser, som er fysisk placeret for sig selv, kan desuden forekomme sårbar og kræver en særlig indsats ledelsesmæssigt for at få gavn af sammenhængen med de øvrige afdelinger.

Det anbefales derfor, at der tages skridt til at udarbejde en plan for en flytning af afdelingen til en af institutionens andre adresser.

2.8 Kommunesamarbejdet

Samarbejdet med kommunerne, herunder udarbejdelse af handleplaner og udpegning af koordinators, bør tages op i de etablerede samarbejdsfora

De lovpligtige kommunale handleplaner er et vigtigt redskab i arbejdet for at skabe overskuelighed og konsekvens i det pædagogiske arbejde. De unge opholder sig i relativt kort tid på institutionen, og det er naturligvis afgørende, at den unge selv, de pårørende og medarbejderne ved, hvad hensigten med og fremtidsperspektivet i anbringelsen er.

For yderligere at sikre kontinuiteten i forløbet er det siden august 2007 pålagt kommunerne at tilknytte en koordinator i hele ungdomssanktionsforløbet.

Af en opgørelse for 2008 fremgår det, at der i forbindelse med 407 indskrivninger (i varetægt) på landsplan kun forelå en foreløbig handleplan i 49 tilfælde, og at der i de øvrige indskrivninger, i alt 133, forelå endelige handleplaner i 54 tilfælde.

Det fremgår af samme opgørelse, at der i alt var 53 indskrivninger, hvor kravet om at tilknytte en koordinator kun blev opfyldt i 11 tilfælde.

Tallene for Koglen var 40 indskrivninger (i varetægt), hvor der forelå 7 midlertidige handleplaner og for Grenen 30 indskrivninger (i varetægt), hvor der forelå 3 midlertidige handleplaner.

På Koglen var 29 indskrivninger, hvor der forelå 11 endelige handleplaner og på Grenen 28 indskrivninger, hvor der forelå 7 endelige handleplaner.

På Koglen blev der ved 15 indskrivninger tilknyttet koordinator i 4 tilfælde, og på Grenen ved 8 indskrivninger tilknyttet koordinator i 4 tilfælde.

Tallene er i en størrelsesorden, som giver anledning til at anbefale, at problemet tages op i de samarbejdsfora, der er etableret mellem regioner og kommuner.

Problemstillingen bliver bekræftet af Servicestyrelsens seneste undersøgelse af de unge på sikrede institutioner.

Det anbefales, at Region Midtjylland i en henvendelse til Danske Regioner henleder opmærksomheden på problemet og opfordrer til, at det tages op i samarbejde med KL og Indenrigs- og Socialministeriet.

2.9 Fokus på uddannelse

Medarbejdernes uddannelsesmæssige baggrund er meget varieret. Da opgaven, som skal løses, tillige er krævende og kompleks, stiller det tilsammen krav om løbende kompetenceudvikling i hele personalegruppen.

Det anbefales, at der fortsat holdes særligt fokus på at ansætte kvalificerede socialpædagoger og at der til stadighed sættes på løbende efteruddannelse, for eksempel i form af merituddannelse, af de ansatte medarbejdere.

3. Begrebsafklaring

3.1 Serviceloven

Kommunernes ansvar:

Kommunerne har i forhold til borgeren det fulde forsyningsansvar for, at der er det nødvendige antal pladser på sikrede døgninstitutioner. (§ 67, stk. 3)

Regionernes ansvar:

Regionsrådene skal efter aftale med kommunalbestyrelserne etablere sikrede institutioner.(§ 5)

Regionerne har ifølge Serviceloven koordineringsforpligtelsen for så vidt angår kapacitet og sammensætning på de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud, herunder de sikrede institutioner til børn og unge. (§ 6, stk.3)

Koordineringsforpligtelsen indebærer, at regionerne samarbejder om opgaven.

Tilbuddet er tillige omfattet af reglerne om rammeaftaler på det sociale område, således at kapaciteten på de sikrede institutioner udover den landsdækkende koordinering også skal medtages i rammeaftalen i den enkelte region.

3.2 Magtanvendelsesbekendtgørelsen

3.2.1 Sikrede institutioner for børn og unge, jf. lovens § 67, stk. 3, er døgninstitutioner, der omfatter mindst én sikret afdeling og evt. en eller flere ikke-sikrede afdelinger.

Ved en sikret afdeling forstås en afdeling på en sikret døgninstitution, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst.

3.2.2 Særligt sikrede afdelinger er afdelinger, der er godkendt til at modtage særligt voldelige unge eller godkendt til at modtage unge med psykiske lidelser, der er lægeligt diagnosticeret. Kan anvendes, når der foreligger grundlag for anbringelse i sikret afdeling **og** anbringelse i alm. sikret afdeling ikke vil være tilstrækkelig, idet den unge ved en forudgående særlig voldelig eller psykisk afvigende adfærd har gjort ophold i en sikret afdeling uforvarlig.

3.3 Ungdomssanktionen (Strfl. § 74 a)

Ungdomssanktionen blev indført i 2001 og er blevet justeret flere gange, senest i 2007.

Den er et alternativ til ubetinget fængselsstraf for unge mellem 15 og 18 år, som begår alvorlig kriminalitet. Det er en dom til en to-årig struktureret og kontrolleret socialpædagogisk behandling i tre faser under tilsyn af de kommunale myndigheder.

Fire kriterier skal være opfyldt:

1. et objektivt alderskriterium (15-18 år)
2. gerningsmandens sociale profil
3. kriminalitetskrav (grov kriminalitet)
4. strafkrav (mellem 30 dage og halvanden års ubetinget fængsel)

Hovedindholdet i ungdomssanktionen består i et længerevarende socialpædagogisk behandlingsforløb under tilsyn af de sociale myndigheder. Sanktionen har en varighed på to år og består af følgende faser:

1. fase: et indledende ophold i en sikret afdeling
2. fase: et ophold i en døgninstitution eller opholdssted
3. fase: en periode i ambulant regi med tilsyn af de sociale myndigheder

3.4 Varetægtssurrogat

Er en domstolskendelse, der går ud på, at der træder en anbringelse i stedet for en varetægtsfængsling. Der er således ikke faldet en endelig dom. Retsplejelovens § 765.

3.5 Afsoning (Straffuldbyrdeleslovens § 78, stk.2)

Endelig kan der være tale om, at anbringelsen sker som et led i en afsoning og betingelserne i nr. 1, 2 eller 3 samtidig er opfyldt:

- 1) den dømte har behov for særlig behandling eller pleje, som i væsentlig grad kan tilgodeses i den pågældende institution m.v.,
- 2) der er på grund af den dømtes alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder særlige grunde til ikke at anbringe eller beholde den dømte i fængsel eller arresthus og
- 3) afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler ikke imod anbringelse uden for fængsel og arresthus.

Afgørelse om anbringelse i sikret afdeling med henblik på afsoning skal tiltrædes af Kriminalforsorgen.

3.6 Uledsagede udlændinge under 15 år.

Ophold i sikret afdeling kan for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold her i landet finde sted på baggrund af politiets afgørelse om frihedsberøvelse efter Udlændingelovens § 36, jf. § 37.

3.7 Farlighedskriteriet (12-18 år)

Nogle få unge bliver anbragt for at afværge, at den unge skader sig selv eller andre, og faren herfor har ikke på forsvarlig måde kunnet afværges med mere lempelige forholdsregler

3.8 Behandlingskriteriet (12-18 år)

Det er på grundlag af den pædagogiske observation absolut påkrævet, at der iværksættes et længerevarende behandlingsforløb på en sikret afdeling.

3.9 Pædagogisk observation (12-18 år)

Det er i en indledende iagttagelsesperiode absolut påkrævet at anbringe den unge på en sikret afdeling for at tilvejebringe et grundlag for den videre socialpædagogiske behandling.

4. Ungdomskommissionen

Regeringen har nedsat Kommissionen vedrørende Ungdomskriminalitet i december 2007.

Kommissionen skal foretage en samlet gennemgang af indsatsen mod ungdomskriminalitet og på grundlag heraf komme med en indstilling om, hvordan indsatsen kan styrkes med henblik på at gøre den så målrettet og virkningsfuld som mulig.

Kommissionen skal således gennemgå de eksisterende regler og ordninger, der vedrører forebyggelse og bekæmpelse af ungdomskriminalitet og herunder se på de eksisterende kriminalpræventive tiltag, strafferetlige sanktioner og ikke-strafferetlige reaktionsmuligheder.

I det omfang kommissionens forslag vil kræve lovgivning, skal kommissionen udarbejde et lovudkast.

Direktør Anne Jastrup, Region Midtjylland, repræsenterer Danske Regioner i denne kommission. Ungdomskommissionens rapport forventes udgivet sommeren 2009.

5. Temagruppen om de sikrede institutioner

De 5 regioner har, sammen med Københavns Kommune, en særlig koordinerende forpligtelse i forhold til driften af de sikrede institutioner.

For at sikre og styrke det fælles fokus på området er der i Danske Regioner nedsat en Temagruppe om de sikrede Institutioner.

I temagruppen er der repræsentation fra hver region og Københavns Kommune.

Temagruppen følger udviklingen på området og opsamler viden om de konkrete faglige eller organisatoriske tiltag, der igangsættes regionalt, i regi af Danske Regioner, i de relevante ministerier eller blandt de øvrige interessenter på området. Temagruppen fremkommer med forslag til socialdirektørkredsen om for eksempel uddannelsestiltag mv.

Danske Regioners socialdirektørkreds kan udvælge emner til drøftelse i temagruppen.

Socialdirektørkredsen har taget en række initiativer med henblik på at styrke den pædagogiske indsats i de sikrede institutioner:

- Forskningsprojekt om de unges læring, undervisning og beskæftigelse på de sikrede institutioner - "Fra udsat til motiveret":

Socialdirektørkredsen har på sit møde den 9. juni 2008 besluttet, at forskningsprojektet kunne igangsættes, såfremt de sikrede institutioner ønskede at deltage, og såfremt der kunne fremskaffes eksternt finansiering til projektet. Efterfølgende har alle sikrede institutioner sagt ja til at deltage i projektet, og Momsfonden har imødekommet ansøgning om fondsmidler til projektet med det fulde ansøgte beløb. Forskningsprojektet igangsættes primo 2009 og gennemføres af Danmarks Pædagogiske Universitet.

- Fælles faglige standarder:

Socialdirektørkredsen besluttede på sit møde den 9. juni 2008, at temagruppens arbejde vedrørende standarder indarbejdes i arbejdet med at formulere de målgruppe- og ydelsesspecifikke standarder i kvalitetsmodellen på socialområdet.

- Fælles uddannelse:

Socialdirektørkredsen besluttede på sit møde den 9. juni 2008, at temagruppen skulle udarbejde et nyt forslag til en afvikling af uddannelsesaktiviteterne, der ville mindske tidsforbruget; herunder overvejedes lokal gennemførelse ud fra en fælles uddannelsesskabelon. Direktørkredsen tiltrådte efterfølgende på sit møde den 19. september 2008 temagruppens reviderede forslag til tilrettelæggelse af introduktionsuddannelsen for medarbejdere på de sikrede institutioner. Socialdirektørkredsens tiltrædelse skete med en understregning af, at uddannelsesaktiviteterne skal finde sted inden for de eksisterende driftsbudgetter.

- Pædagogisk praksis:

Socialdirektørkredsen besluttede på sit møde den 9. juni 2008, at temagruppens arbejde med den pædagogiske praksis fortsættes.

6. De sikrede institutioner i Danmark

6.1 Institutionerne generelt

Der er 7 sikrede døgninstitutioner for kriminelle og kriminalitetstruede unge med tilsammen 121 pladser, der drives af 4 regioner og Københavns Kommune. De fleste institutioner råder over både sikrede og åbne afdelinger målrettet samme gruppe unge.

Alle de sikrede døgninstitutioner har interne skoletilbud, organiseret efter forskellig lovgivning, samt forskellige beskæftigelses- og aktivitetstilbud. Institutionerne har i forskelligt omfang selv ansat eller har mulighed for at trække på psykologer eller anden ekspertise som for eksempel psykiatrisk konsulent eller misbrugskonsulent.

Der er en meget høj udnyttelse af kapaciteten på de sikrede afdelinger, især når det betænkes, at afdelingerne udgør et akutberedskab og skal kunne modtage unge i umiddelbar forlængelse af en kendelse om varetægtsfængsling eller dom til ungdomssanktion samt være til rådighed, når en kommune har truffet beslutning om, at en ung opfylder betingelserne for anbringelse på farlighedskriteriet.

Når der ikke er ledige pladser, anvender politiet Kriminalforsorgens fængsler og arresthuse, som oftest kun i få dage, til der bliver en plads ledig. Dette er principielt i strid med Børnekonventionen, såfremt den unge ikke holdes adskilt fra voksne fanger.

Institutionshistorie vedlagt som bilag 1

Tabel 1

De sikrede institutioner, hele landet

Driftsherre	Institution	Antal sikrede pladser	Belægningsprocent	Antal åbne pladser
Københavns Kommune	Sønderbro	16	106	17
Region Hovedstaden	Sølager	26	92	8
Region Sjælland	Stevnsfortet	15	97	0
	Bakkegården	19	96	4
Region Syddanmark	Egely	20	111	19
Region Midtjylland	Grenen	15	100	18
	Koglen	10	101	5

Ad Tabel 1:

I tallene indgår 20 særligt sikrede pladser:

- til unge med psykiatriske problemstillinger: 5 pladser på Grenen
- til særligt voldelige/udadreagerende unge: 5 pladser på hhv. Grenen, Egely og Sølager

6.2 Kapaciteten

Årsopgørelse, 2008: (til belysning af udviklingen anføres tallene fra 1996 i parentes)

I 2008 havde de 7 institutioner tilsammen 121 (42) pladser, 863 (321) anbringelser og en gennemsnitlig opholdstid på 53 (31) døgn.

Af de 863 anbringelser var 15 (18) af de unge under 15 år med en gennemsnitlig opholdstid på 60(23) døgn.

Der var i alt 283 (130) afvisninger, hvoraf de 243 (89) skyldtes pladsmangel.

660 anbringelser er i varetægtsurrogat og 135 er et led i ungdomssanktionen.

Den gennemsnitlige belægning er siden 1996 steget fra 65% til 102%.

Der var i 2008 en betydelig stigning i antallet af afvisninger, fra 182 afvisninger i 2007 til 283 afvisninger i 2008, svarende til en stigning på 55%. Udover et stigende antal henvendelser kan de mange afvisninger sættes i forbindelse med den længere opholdstid, som bl.a. skyldes vanskeligheder med at finde egnede afsoningspladser på de åbne tilbud, der også er fuldt belagt. Det kan ikke udelukkes, at den høje belægning på institutionerne har bevirket, at der er rettet henvendelse til flere institutioner om den samme person i flere tilfælde end tidligere år.

Registreringssystemet tager ikke højde for dette forhold.

243 afvisninger skete på grund af pladsmangel, og hovedparten af afvisningerne er resulteret i anbringelse i arrest eller fængsel på venteliste til en plads på en sikret institution – det drejede sig i 2006 om 161 af de afviste (90%), i 2007 om 164 af de afviste (90%) og i 2008 om 210 af de afviste (74%).

Det er principielt i strid med FN's Børnekonvention at anbringe unge under 18 år sammen med voksne, med mindre de holdes adskilt.

Holdes de adskilt, vil de unge skulle holdes i isolation, hvilket også er meget problematisk.

Kriminalforsorgen forsøger derfor at anbringe de unge få steder, hvor der er flere unge ad gangen.

For så vidt angår Kriminalforsorgens tilbud har antallet af anbringelser også været stigende over perioden fra 2004-2008, hvilket fremgår af nedenstående:

Indsættelser af 15-17 årige i fængsler, arresthuse og pensioner

	Personer		
	Kvinder	Mænd	I alt (%)
2008	57	663	720 (4,8)
2007	82	555	637 (4,1)
2006	54	596	650 (3,9)
2005	33	568	601 (3,7)
2004	35	518	553 (3,9)

Note: Indsættelserne omfatter anholdte, varetægtsarrestanter og **dømte**.

Kriminalforsorgen foretager hver måned en optælling af antallet af varetægtsfængslede 15-17-årige, herunder hvor mange der venter på en plads på sikret afdeling. Opgørelser for februar, marts og april 2009 viser følgende belægning:

	Februar	Marts	Pr. 14. april
15-17-årige i Kriminalforsorgens arresthuse	39	32	18
Heraf varetægtsfængslede	31	29	16
Heraf på venteliste til sikret institution	25	19	7

Danske Regioner har i 2008 gennemført en analyse af kapaciteten med henblik på en mere langsigtet, strategisk planlægning på området. Det har hidtil været sådan, at udvidelsen af pladserne er sket ud fra et akut behov og indtil kommunalreformens ikrafttræden 1. januar 2007 fastsattes antallet af sikrede pladser i Danmark efter aftale mellem regeringen, Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen

Der er en lang række forhold, som kan påvirke efterspørgslen efter pladser på de sikrede institutioner. Det kan være den demografiske udvikling, retspolitiske tiltag, politiets indsats, domstolens praksis, kommunernes indsats, og også helt enkeltstående situationer, der medfører et akut, stort behov, som for eksempel rydningen af Ungdomshuset i København i foråret 2007. Der skal tillige tages højde for, at det sikrede system er et akutsystem. Det skal derfor sikres, at det normalt er muligt at efterkomme efterspørgslen. Belægningsprocenten har de sidste tre år ligget på ca 98 – 100 %, hvilket er alt for højt til at kunne løfte akutforpligtelsen. Der bør beregnes en vis overkapacitet af pladser for at kunne imødekomme den akutte efterspørgsel. Belægningsprocenten bør ikke overstige 90%, hvis der generelt skal kunne leves op til den nuværende efterspørgsel.

Dertil kommer, at det forventes, at efterspørgslen fortsat vil være stigende, bl.a. af følgende grunde: Den demografiske udvikling: Antallet af 14-17-årige vil i de kommende 5 år stige, således at der med en anbringelsesfrekvens på 3,4 promille og en gennemsnitlig opholdstid på 47 dage (gennemsnitstal for de seneste 3 år) vil mangle 4 pladser.

Domstolspraksis: Ungdomssanktionen anvendes i større udstrækning end forudsat ved indførelsen i 2000, hvor det blev beregnet, at sanktionen ville blive anvendt i en udstrækning, svarende til 6 pladser. I de seneste år har det vist sig, at sanktionen er blevet brugt i et omfang, svarende til 19 pladser.

Politiets indsats: Der er en tendens til, at efterforskningstiden stiger, hvilket betyder længere varetægtsfængslinger og dermed øget pres på kapaciteten på de sikrede pladser

Kommunernes indsats: Der er en tendens til, at opholdet på den sikrede institution bliver forlænget, fordi kommunernes sagsbehandlingstid i forbindelse med at finde et egnet afsoningssted efter dommen er blevet længere.

Regeringen har som tidligere nævnt nedsat Ungdomskommissionen med henblik på udarbejdelse af initiativer, der kan styrke indsatsen i forhold til kriminelle unge. Disse initiativer vil kunne påvirke efterspørgslen.

Der er på baggrund af ovenstående analyse og vurderinger enighed i regionerne om, at der skal oprettes 15 nye pladser. Det er herefter aftalt i de pågældende rammeaftaler for 2009, at der

etableres 3 midlertidige og 2 permanente pladser på Grenen, 8 pladser i Region Nordjylland, der pt. ikke har nogen sikret institution, 2 pladser i Region Hovedstaden og 3 pladser i Region Sjælland. De tre midlertidige pladser på Grenen overføres til Region Nordjylland, når man der som led i den aftalte overordnede koordinering etablerer de 8 pladser. Disse pladser forventes ifølge de seneste oplysninger at kunne tages i brug foråret 2011.

Med de nyeste belægningstal for 2008 og den store stigning i antallet af afvisninger må det konstateres, at presset er øget, siden Danske Regioner foretog behovsanalysen. De nye pladser er endnu ikke etableret, og det kan ikke med sikkerhed siges, om de vil kunne dække behovet.

I vurderingen af pladsbehovet skal også medtages, at der er en skæv fordeling af antallet af sikrede pladser og særligt sikrede pladser i Midtjylland.

Kun 60% af de sikrede pladser i Region Midtjylland er almindeligt sikrede pladser, medens 90% af de sikrede pladser i den øvrige del af Danmark er almindeligt sikrede pladser. Region Midtjylland er således underforsynet med pladser, da de særligt sikrede pladser kræver særlige betingelser opfyldt for at kunne anvendes, og da de i øvrigt på grund af deres lille antal i særlig grad er landsdækkende.

En stor andel af de unge, der idømmes en ungdomssanktion (28%), kommer fra retskredse beliggende i Midtjylland. Det indledende ophold i forbindelse med ungdomssanktionen foregår på sikrede afdelinger, og ofte tilbageføres de unge i perioder til sikrede afdelinger under det efterfølgende forløb i åbne socialpædagogiske tilbud. Manglen på sikrede pladser i nærmiljøet betyder brud på kontinuiteten af ungdomssanktionsforløbet, og netop den manglende kontinuitet er i en række rapporter blevet påpeget som u hensigtsmæssig og ødelæggende for et succesfuldt ungdomssanktionsforløb.

Der er tillige et generelt nærhedsprincip, som kommunerne i stadigt højere grad lægger vægt på.

Hertil kommer, at når det tages i betragtning, at de mange akutanbringelser kræver en lavere belægningsprocent, er det overvejende sandsynligt, at der bliver behov for at gøre de tre midlertidige pladser, der er etableret på Grenen, permanente.

6.3 Udviklingen i målgruppen

Indtil 2004 skulle samtlige sikrede afdelinger modtage alle unge, som opfyldte kriterierne for optagelse. Der findes nu to typer specialafdelinger for henholdsvis unge, der udviser særlig voldelig adfærd og unge, der har psykiatriske problemstillinger. Anbringelse på disse afdelinger forudsætter, at der foreligger grundlag for anbringelse på en sikret afdeling **og**

at anbringelse i en sikret afdeling ikke er eller ikke vil være tilstrækkelig, idet den unge ved en forudgående særlig voldelig adfærd eller på grund af en psykiatrisk lidelse har gjort ophold i en sikret afdeling uforsvarligt.

Der findes flere aktuelle undersøgelser, som viser, at der er en sammenhæng mellem kriminel adfærd og psykisk sygdom, og at en betydelig del af de unge, der anbringes på sikrede afdelinger, udviser tegn på psykisk sygdom. Det forekommer derfor relevant, at alle unge, der anbringes på sikrede afdelinger, undersøges for psykiske problematikker med henblik på at imødekomme deres eventuelle behandlingsbehov på et tidligt tidspunkt.

I 2006 udgav Indenrigs – og Sundhedsministeriet en undersøgelse om sammenhængen mellem psykisk sygdom og kriminalitet blandt voksne. Rapporten påpeger, at med hensyn til gruppen af unge, psykisk svage personer er tidlig opsporing og løbende tæt kontakt særdeles vigtig. Det fremgår endvidere af rapporten, at udover de egentlig psykisk syge, er indsatte i alle

Kriminalforsorgens institutioner gennem de senere år blevet mere psykisk afvigende. Det drejer sig f.eks. om personer, der er lettere retarderede og organisk hjerneskadede samt personer med borderline, Aspergers Syndrom, ADHD og svære personlighedsforstyrrelser. Denne stigning forklares med, at der de senere år er kommet mere opmærksomhed på diagnosticering af disse lidelser, hvorved flere personer identificeres.

Der er ingen grund til at antage, at det forholder sig anderledes for aldersgruppen mellem 15 og 18 år. Det kan derfor anbefales, at der skabes mulighed for tidlig identifikation af unge med behandlingskrævende psykiske vanskeligheder.

En anden særlig gruppe af unge, der anbringes i sikrede afdelinger, har intellektuelle problemer, hvoraf de fleste beskrives med en ujævn intellektuel profil, og en profil, der samlet placerer dem i den nederste del af normalområdet. En del af dem, det drejer sig om, ca. 10 % af alle de anbragte unge, er så mentalt retarderede, at de falder udenfor normalområdet. I disse tilfælde vil sanktionen typisk være en behandlingsdom i form af dom til tilsyn og/eller ophold i egnet institution.

Der findes i Danmark flere botilbud – både en lukket og flere åbne – der modtager voksne behandlingsdømte, men ingen, der er specielt målrettet denne gruppe af unge.

I rammeaftalen 2009 er det i Region Midtjylland besluttet at oprette 4 pladser til domfældte unge udviklingshæmmede på institutionen Møllebækken, som er en åben institution.

Når disse unge har ophold i sikrede afdelinger, er det en stor opgave for personalet at beskytte dem mod udnyttelse og overgreb fra de normalt begavede eller velbegavede unge med asocial adfærd, idet de er lette ofre herfor. Det kan ikke helt undgås, at disse unge indskrives i de sikrede afdelinger, idet de jo anbringes akut og ofte uden oplysninger om deres funktionsniveau, men det ville være hensigtsmæssigt om de, så snart deres funktionsniveau er konstateret, kunne overføres til surrogatfængsling udenfor de sikrede afdelinger.

Man skal i den forbindelse være opmærksom på, at unge domfældte kan anbringes til afsoning i en åben institution, hvor de er bedre placeret i forhold til målgruppen.

Næsten alle unge, der anbringes i sikrede afdelinger, har et forbrug eller misbrug primært af hash, og de fleste har også erfaringer med andre rusmidler. Enkelte kan have brug for egentligt lægetilsyn og abstinensbehandling. En stor del af kriminaliteten er relateret til deres misbrug.

Ca. hver tredje ung, der anbringes i sikret afdeling, har flygtningebaggrund, hvilket som oftest indebærer, at de er præget af alvorlige traumer. Denne problemstilling har ikke påkaldt sig større opmærksomhed, idet fokus mere har været på etnisk oprindelse end på baggrunden for opholdet her i landet.

Denne gruppe klarer sig generelt meget dårligere end gruppen af unge med indvandrerbaggrund, og der findes ikke særlige tilbud til dem, skønt der ligger et stort forebyggende potentiale i at udvikle særlige rehabiliteringstilbud til dem.

I forbindelse med Danske Regioners analyse i sommeren 2008 af det fremtidige behov for sikrede pladser i Danmark blev det drøftet, hvorvidt der var behov for en yderligere specialisering af sikrede afdelinger udover afdelinger, der i forvejen er oprettet for særligt voldelige unge og unge med psykiske lidelser.

Konklusionen blev, at der ikke var behov for en yderligere specialisering af de sikrede afdelinger. Begrundelserne herfor var, at nærhedsprincippet er prioriteret højt således, at unge der har ophold i sikrede afdelinger fortsat kan have kontakt til familien, den kommunale sagsbehandler, advokater m.v. Da de fleste unge som oftest placeres akut i sikrede afdelinger, vil der blive tale om u hensigtsmæssige skift mellem sikrede afdelinger. Endelig vil driften af specialiserede sikrede

afdelinger være meget omkostningstung, da der nødvendigvis må regnes med en stor ledig kapacitet for at en afdeling kan opretholdes som specialiseret sikret afdeling.

Udviklingen i målgruppen understreger vigtigheden af, at de sikrede institutioner har struktureret adgang til psykiatrisk tilsyn og evt. supplerende ambulante behandling samt struktureret samarbejde med misbrugskonsulent vedr. såvel den sundhedsfaglige som den socialfaglige misbrugsbehandling.

Det har i debatten været foreslået, at en lille gruppe, på landsplan, ca. 20 unge årligt, hvor de sikrede afdelingers rammer og handlemuligheder ikke er tilstrækkelige, og hvor varetægtsfængslingen er mere langvarig, placeres i et lille antal særlige varetægtspladser i kriminalforsorgens regi, fordi det vurderes, at de ikke kan rummes i de sikrede afdelinger eller kan profitere af den socialpædagogiske indsats, men påvirker indsatsen over for de øvrige unge i meget negativ retning.

Da indsatsen over for denne gruppe også overvejende vil blive socialpædagogisk, bør det dog betænkes, at et evt. nyt tiltag formentlig ikke vil adskille sig afgørende fra de nuværende tilbud i de sikrede institutioner.

Det skal derfor overvejes nøje, om det vil være økonomisk og fagligt forsvarligt at oprette nye tilbud til denne lille gruppe i kriminalforsorgens regi.

Dette er ikke ensbetydende med, at der ikke er særlige behov i gruppen. Disse behov opfyldes bedst ved at forankre specialviden i de enkelte institutioner, således at de hver især bliver kompetencecenter på et givent område.

De sikrede institutioner vil på den måde, på tværs af landet, styrke beredskabet til at løse opgaverne i forhold til målgrupper med særlige behov.

At være kompetencecenter indebærer en forpligtelse til at opnå og holde sig ajour med den nyeste viden på det pgl. område, ligesom man er forpligtet til at formidle denne viden til de øvrige sikrede institutioner i form af rådgivning, undervisning mm.

Det drejer sig om unge med følgende problemstillinger, som enten er deres primære eller overvejende problem eller findes i kombination med andre sociale problemer:

- dårligt begavede/mentalt retarderede unge
- unge med psykiatrinære problemstillinger
- de 12-14-årige
- unge med anden etnisk baggrund

Grenen er foreslået som kompetencecenter for unge med psykiatrinære problemer.

6.4 De unges baggrund

De unge er generelt karakteriseret ved mange og meget forskelligartede problemstillinger.

Ca. ¼ er registreret med problemer ud over nedenstående, som f.eks. at have fysiske sygdomme som følge af fejlnæring eller at have overværet fars forsøg på at slå mor ihjel, forældres død eller forsøg på selvmord under dramatiske omstændigheder.

Mange har tidligere været anbragt uden for hjemmet.

Typisk vil de unge være karakteriseret ved at de

- har manglende skolegang

- kommer fra socialt belastede miljøer
- har ingen eller ringe voksenkontakt
- har en døgnrytme, der er præget af manglende søvn, uregelmæssige spisevaner og ændring af dag til nat
- har psykologiske eller psykiatriske problemstillinger
- har få fritidsinteresser og ingen beskæftigelse
- misbruger rusmidler

De unge har ofte flere eller alle ovennævnte kendetegn og er marginaliserede. De lever ofte i subkulturer og har store problemer med forståelse for at indordne sig under samfundets værdier.

Flertallet af de unge i de sikrede institutioner har misbrugsproblemer. Næsten alle de unge er registreret i Det Centrale Kriminalregister (19 ud af 20).

Flertallet af de unge beskrives i de sociale sagsakter med mange komplekse og belastende opvækstfaktorer som f.eks. forældrenes samlivsproblemer, psykisk og fysisk sygdom, vold i hjemmet, arbejdsløshed og dårlig økonomi. For 4 ud af 5 unge har der været iværksat foranstaltninger inden anbringelsen i sikret institution. Halvdelen af de unge har været anbragt udenfor hjemmet, og flertallet af disse unge har været anbragt mere end en gang.

I Teori- og Metodecentrets undersøgelse af de sikrede institutioner ("Fokus på anvendelse af sikrede afdelinger", 2006) viste det sig, at 2 ud af 3 unge i sikret afdeling har anden etnisk baggrund end dansk, og mere end halvdelen af disse unge er kommet her til landet efter, at de er fyldt 6 år. Af de unge med anden etnisk baggrund har 7 ud af 10 flygtningebaggrund. En stor del af disse unge beskrives med traumatiske opvækstforhold, og mange har kun en forælder.

For ca. halvdelen af de unge, fremgår det af kommunernes akter, at der er tale om forældre med manglende forældreevne.

De unge i de sikrede afdelinger er overrepræsenteret i det psykiatriske behandlingssystem. Hver fjerde er registreret i Det centrale Psykiatrireger inden det fyldte 23. år, mens det for befolkningen som helhed kun gælder for 1 ud af 12. Mange af disse unge er opvokset hos forældre med misbrug og/eller psykiatriske lidelser.

Region Syddanmark har iværksat pilotprojektet "Screening for børne- og ungdomspsykiatriske forstyrrelser" hos 50 unge anbragt på den sikrede institution Egely.

Projektet har som overordnet formål

- at observere og undersøge de unge for børne- og ungdomspsykiatriske forstyrrelser
- at samle den nødvendige viden om den enkelte unge med henblik på at yde den optimale indsats/behandlingstilbud
- at opkvalificere medarbejderne til at foretage korrekt, tidlig opsporing, udredning og behandling af de unge.

Herved bliver det forhåbentligt muligt at målrette henvisningerne og udredningerne af de unge, ligesom relevant behandling kan påbegyndes tidligere og være med til at forebygge, at de unge bliver retspsykiatriske patienter, eller til at deres problematikker bliver mindre svære.

Når erfaringerne fra Egely er indhentet, anbefales det, at resultatet vurderes og der iværksættes drøftelser i psykiatrien i Region Midtjylland, om der skal tages skridt til en obligatorisk, psykiatrisk screening af risikogruppen.

6.5 Effektevaluering af ungdomssanktionen

Justitsministeriets Forskningskontor har foretaget en undersøgelse af effekten af at blive idømt en ungdomssanktion i stedet for det, der var alternativet inden sanktionens indførelse, nemlig at blive idømt en ubetinget straf.

En gruppe, der er idømt ungdomssanktion, er blevet sammenlignet med en kontrolgruppe, der har fået ubetinget fængsel. Begge grupper består af ca. 400 afgørelser.

Effekten er målt på hvor mange i de to grupper, der inden for to år har begået ny kriminalitet.

Der er indhentet en række oplysninger om tidligere kriminalitet, opvækstforhold, anbringelser uden for hjemmet mv. for at sikre, at de to grupper er sammenlignelige.

Undersøgelsen rummer en række usikkerhedsmomenter, bl.a. fordi der på forhånd sker en opdeling af de unge ved valget af sanktionen, og der i ungdomssanktionen er forskellige faser af frihed, medens de fængselsdømte løslades efter afsoningen.

Undersøgelsen omfatter perioden 2001- 2006, hvorfor der må regnes med at have været begyndervanskeligheder med ungdomssanktionen, som kan have påvirket recidivrisikoen.

Undersøgelsen viser, at de to væsentligste faktorer, der øger recidivrisikoen, er den tidligere kriminelle belastning, både tidlig debut og omfanget af den tidligere kriminalitet, og antallet af kriminelle forhold og biforhold, som begge hænger stærkt sammen med risikoen for recidiv.

Jo større tidligere kriminel belastning, og jo flere biforhold, desto større recidivrisiko.

Anbringelse uden for hjemmet som barn øger risikoen for recidiv

Unge, der er dømt for personfarlig kriminalitet, er mindre tilbøjelige til recidiv end unge, som har begået berigelseskriminalitet.

Køn, social baggrund og etnisk oprindelse, der alle kan have betydning for påbegyndelsen af kriminalitet, har ikke betydning for recidivrisikoen.

Undersøgelsen tyder på, uden at det kan siges med sikkerhed, at ungdomssanktionen i højere grad end en ubetinget dom mindsker risikoen for så alvorlig recidiv, at det medfører en frihedsstraf.

7. De sikrede institutioner i Region Midtjylland

7.1 Koglen

7.1.1 Beskrivelse

Koglen er organiseret i 3 afdelinger, Lærkehuset (5 pladser), Granhuset (5 pladser), begge sikrede afdelinger, beliggende i Stakroge, og Koglely, (5 pladser), åben afdeling, beliggende i Grønbjerg. Koglens målgruppe er kriminelle og kriminalitetstruede unge mellem 12 og 18 år med sociale problemer. De unge anbringes til pædagogisk/psykologisk observation, længerevarende behandling, varetægtssurrogat eller til afsoning og ungdomssanktion.

Intern skole er tilknyttet stedet.

7.1.2 Bygningsmæssige forhold

Granhuset er den ene af de 2 sikrede afdelinger under Koglen. Det er en nyopført bygning fra efteråret 2007.

Afdelingen rummer 5 gode lyse værelser med et åbent køkken/alrum, skolestue, motionsrum, træ- og metalværksted, vaskerum, personalerum og et stort åbent aktivitetsrum til bordtennis, billard og hygge. Udenfor er der anlagt fodboldbane og køkkenhave, som de unge er med til at passe.

Lærkehuset er den anden af de 2 sikrede afdelinger under Koglen. Bygningen blev taget i brug i 1999 og rummer 5 gode lyse værelser, skolestue, besøgsrum, åbent køkken/alrum, billard, træværksted og motionsrum.

Udenfor er der anlagt fodboldbane og køkkenhave som de unge kan være med til at passe.

Koglely er en åben afdeling, som er helt nyopført og taget i brug i oktober 2008 og er indrettet med samme gode standard som de andre afdelinger.

7.2 Grenen

7.2.1 Beskrivelse

Grenen er organiseret med 2 særligt sikrede afdelinger i Dalstrup (10 pladser), 1 sikret afdeling i Grenå (5 pladser), 2 åbne afdelinger i Glesborg (13 pladser) og 1 åben afdeling i Randers (5 pladser).

Grenens målgruppe er kriminelle eller kriminalitetstruede unge mellem 12 og 18 år. Kerneydelsen er døgnanbringelse af unge i sikrede og særligt sikrede afdelinger. Desuden varetager Grenen anbringelse i åbne afdelinger.

Intern skole er tilknyttet stedet.

7.2.2 Bygningsmæssige forhold

De to afdelinger i Dalstrup er indrettet i bygninger, der tidligere har været anvendt i psykiatrien. Der er gode værelser og rum til aktivitetsformål. Der er udendørs boldbane og mulighed for grill-arrangement mm. Stedet er velegnet til formålet og bærer naturligvis præg af, at det er særligt sikrede afdelinger.

De planlagte 5 nye pladser, hvoraf de tre er midlertidige, vil blive placeret her.

Institutionen er nabo til børne- og ungeinstitutionen Møllebækken.

De to afdelinger i Glesborg er smukt beliggende i adskilte bygninger med gode værelser, aktivitetsrum, skole og værksteder. Stedet er velegnet til formålet.

Afdelingen i Randers er placeret i en tidligere døgninstitution for børn og unge. Der er gode værelser og mulighed for aktiviteter, men der lægges på afdelingen vægt på, at de unge bruger byens skole- og fritidstilbud. Stedet er velegnet til formålet.

Afdelingen i Grenå er placeret i byens tidligere arresthus. Det er et spændende hus, men indretningen er utidssvarende til formålet. Der er ringe forhold for medarbejderne og de unge bor i de tidligere celler. Aktivitetsmulighederne er begrænsede.

Det er kendt, at bygninger, som er indrettet til formålet, i høj grad understøtter den pædagogik, der anvendes på stedet. God plads kan nedsætte hyppigheden af konflikter og giver bedre muligheder for at rette en specifik indsats til den enkelte unge, ligesom det kan gøre nogle af arbejdsrutinerne lettere for medarbejderne.

En enkelt afdeling med 5 pladser, som er fysisk placeret for sig selv, kan desuden forekomme sårbar og kræver en særlig indsats ledelsesmæssigt for at få gavn af sammenhængen med de øvrige afdelinger.

Det anbefales, at der tages skridt til at etablere nye rammer til afdelingen i Grenå, og at de placeres i tilknytning til en af de øvrige afdelinger.

Der er som nævnt intern skole på afdelingerne.

På Grenens særligt sikrede afdelinger i Dalstrup undervises de unge fra de to afdelinger hver for sig, hvilket giver mulighed for en meget individuelt tilpasset undervisning.

Der lægges på Grenen stor vægt på at give de unge tilbud så nær det normale som muligt, og det ville fremme den øvrige pædagogik, hvis der blev etableret en egentlig skole for de unge fra begge afdelinger. De 5 nye pladser, som er ved at blive indrettet på stedet, gør spørgsmålet endnu mere aktuelt.

Med en fælles skole ville der fortsat være mulighed for at give individuel undervisning, når det er nødvendigt, men med flere elever vil der være mulighed for en mere fleksibel undervisning. Driften ville blive mere rationel, og de unge kunne få skolekammerater, de ikke er sammen med resten af døgnets timer.

På sigt kunne det i forbindelse med ibrugtagningen af de nye pladser vurderes, om der er grundlag for at arbejde videre med etablering af lokaler til en skole på Dalstrup.

7.3 Personalegruppen

7.3.1 Personalenormering og – sammensætning

Medarbejderne har en række forskellige uddannelser. Der er f.eks. ansat pædagoger, faglærere, folkeskolelærere, psykologer og socialrådgivere. En del af personalet har håndværksmæssige uddannelser, hvilket er vurderet særdeles relevant i sammenhæng med den ide om læring på stedet, som pædagogikken på de sikrede afdelinger i Region Midtjylland er tilrettelagt ud fra. Når en afdeling er bemandet med medarbejdere, der overvejende har forskellig baggrund, forudsætter det, at der findes en stærk ledelses – og vejledningskapacitet. Dette opnås ved, at der er ansat socialrådgivere og psykologer i tilknytning til afdelingerne.

Ud over de grunduddannelser, som er nævnt, er der flere, der har diplomuddannelser i pædagogik, erfaringer fra flere års arbejde på dag- og døgninstitutioner, asylcentre, produktionsvirksomheder, undervisningssteder, inden for psykiatri og misbrug m.m.

Fælles for de to institutioner er, at der ikke er fast personalenormering. Institutionen har et budget og kan derudfra ansætte og sammensætte personalet.

Oversigt over medarbejdernes uddannelsesmæssige baggrund vedlægges som bilag 3.

7.3.2 Uddannelse

Medarbejdernes uddannelsesmæssige baggrund er således meget varieret. Da opgaven, der skal løses, tillige er krævende og speciel, stiller det tilsammen krav om en løbende kompetenceudvikling i hele medarbejdergruppen.

Det understreges, at der løbende skal være fokus på at ansætte kvalificerede socialpædagoger, og at der fortsat skal satses særligt på efteruddannelse af medarbejderne, og at merituddannelsen indgår i de muligheder, der stilles til rådighed for medarbejderne.

Der er på Grenen iværksat et udviklingsforløb for lederne med henblik på at skabe ” et fælles Grenen”, samt en række fælles tema- og uddannelsesdage for alle medarbejdere hvor der tillige arbejdes med de bærende værdier og spilleregler på stedet.

Alle nye medarbejdere gennemgår et omfattende introduktionsforløb i løbet af de første måneder efter deres ansættelse.

7.3.3 Rekruttering og fastholdelse

Den vigtigste ressource på de sikrede institutioner er fagligt kompetente medarbejdere. Det er vigtigt at finde medarbejdere, som kan sikre stabiliteten på stedet, bidrage til den faglige udvikling og som i det hele taget er i besiddelse af de kompetencer, som er nødvendige for at indgå i arbejdsfællesskabet med kollegerne samt arbejde med de metoder, der er aftalt på institutionen. Dertil kommer, at de helst skal have noget livserfaring (de fleste er over 30 år) og forudgående har erfaringer med socialt arbejde.

De pædagogiske og håndværksmæssige kompetencer understøtter hinanden i den fælles indsats for at ruste de unge bedst muligt til en tilværelse uden for institutionen.

Med denne personalesammensætning er det vigtigt, at der er tilstrækkeligt med faguddannede medarbejdere i andre funktioner på institutionen. Det kan f.eks. være socialrådgivere, pædagogiske konsulenter eller psykologer. Disse faggrupper har typisk en styrende funktion med hensyn til tilrettelæggelsen af de enkelte forløb.

Da der foregår megen uddannelse på institutionerne, og da de unges forløb er relativt korte, men intensive, er det særlig vigtigt at fastholde medarbejderne, så det sikres, at der kan etableres stabile og kontinuerlige forløb for de unge.

Ud over efteruddannelse, som er en væsentlig faktor i fastholdelsespolitikken, arbejdes der løbende med arbejdsmiljøet, som er lige så vigtigt.

Personaleflow'et og sygdomsfraværet på de to institutioner er under gennemsnittet på Region Midtjyllands tilbud.

7.4 Belægning og brugerkommuner

Belægningsprocenten på både Grenen og Koglen har været jævnt stigende i de seneste år samtidig med, at der er etableret flere pladser.

Tabel 2

Belægning sikrede institutioner Region Midtjylland 2006 – 2008:

Institution	2006	2007	2008
Koglen	99 %	100 %	101 %
Grenen	100 %	113 % ¹	100 %

De sikrede institutioner i Danmark er landsdækkende. Komplexiteten afspejler sig ved det store antal kommuner, der anvender pladserne på de to institutioner.

I 2008 anvendte 35 kommuner de 33 pladser på Grenen, og 26 kommuner anvendte de 15 pladser på Koglen.

Tabeller over kommunernes forbrug af pladser i 2008 på henholdsvis Koglen og Grenen vedlægges som bilag 4.

¹ Begrundelsen for at Grenen i 2007 havde en belægningsprocent på 113 er, at efter urolighederne ved Ungdomshuset i København i foråret 2007 blev en lang række unge placeret i varetægtsurrogat. Grenen fik midlertidig tilladelse til overbelægning

7.5 Særlige krav til indsatsen

At så mange kommuner anvender de sikrede pladser på Grenen og Koglen stiller helt særlige krav. Anbringelse på en sikret institution involverer en række myndigheder, i modsætning til en anbringelse i døgnophold efter reglerne i serviceloven, som er en ren kommunal opgave. Kontakter af den art vil altid være mere uproblematisk i det omfang, parterne har lært hinanden at kende gennem længere tids samarbejde. Et sådant kendskab opnås sjældent, når det er så mange forskellige kommuner og rets - og politikredse, der er involveret. Samlet stiller det krav om, at medarbejderne på institutionen er særligt kyndige på området, og der anvendes mere tid på den socialfaglige del af arbejdet, end på de åbne institutioner og opholdssteder.

Hertil kommer, at området er styret af serviceloven, straffeloven og retsplejeloven, som i mange situationer kan være vanskelige at forene, og endelig er de unges problemstillinger ofte meget sammensatte. Derfor fordrer indsatsen et bredt spektrum af specialviden.

Der samarbejdes generelt med den stedlige kommune om undervisningstilbud, idet der er indgået aftale om undervisningstilbud på de sikrede institutioner. Der kan tilsvarende være behov for, at den unge modtager indledende erhvervsvejledning.

De sikrede institutioner samarbejder også med uddannelsesinstitutionerne og modtager praktikanter fra socialrådgiver – og pædagoguddannelserne.

De sikrede institutioner stiller undervisere til rådighed i kursus – og undervisningsforløb i relevante uddannelsessammenhænge, og begge er godkendt som leverandør af VISO ydelser. Grenen har på grund af stort arbejdspress måttet sige opgaven fra i 2009.

Der gives endvidere generel rådgivning til kommunerne om spørgsmål i forbindelse med visitation.

7.5.1 Samråd, den fynske model

Samarbejdet om de unge kriminelle er på Fyn formaliseret i Samrådet vedrørende unge kriminelle, som er et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde, der har som sin primære opgave at vurdere, planlægge og afgive indstilling til retten og anklagemyndigheden om indsatsen i forhold til unge, der er sigtet for alvorlig kriminalitet.

Grundidéen var og er, at et tæt samarbejde mellem det sociale område og det kriminalretlige område kan være med til at hæve kvaliteten af indsatsen i forhold til de unge kriminelle. Det overordnede formål er at mindske fremtidig kriminalitet.

Det har vist sig, at sagsbehandlingen i mange tilfælde kan have gavn af, at det kriminalretlige system og det sociale system i fællesskab anbefaler hvilke sanktioner og hvilken indsats, der er behov for.

Baggrunden for etableringen af samrådet var bl.a. indførelsen af ungdomssanktionen, som stiller store krav til de sociale myndigheders sagsforberedelse i forbindelse med udarbejdelse af en indstilling til retten.

Forudsætningen er, at Samrådet er kompetent og beslutningsdygtigt, og at det er bredt sammensat af retlige og sociale instanser.

Anklagemyndigheden rejser tiltale mod den unge og anmoder i den forbindelse de sociale myndigheder om en udtalelse om den unges sociale og personlige forhold. Udtalelsen kan få betydning for hvilke vilkår, der skal knyttes til den unges straf, hvis han/hun bliver kendt skyldig.

Samrådet i Odense har syv faste medlemmer fra Kriminalforsorgen, Odense Kommune, Region Syddanmark, de fynske kommuner, Egely samt en psykolog, pt. fra Servicestyrelsen. Herudover deltager både en repræsentant for anklagemyndigheden som særligt sagkyndig i strafferetlige spørgsmål og en repræsentant fra Kriminalforsorgen som særligt sagkyndig. Sagsbehandlere indkaldes vedrørende de konkrete sager.

Erfaringerne fra Samrådet og fra forsøg gennemført af Det kriminalpræventive Råd viser, at et tværsektorielt samråd er i stand til at kvalificere foranstaltningerne og at effektivisere det forebyggende arbejde.

Det anbefales, at der tages skridt til at etablere et lignende samråd i Region Midtjylland.

7.5.2 Samarbejde med børne- og ungdomspsykiatrien

7.5.2.1 Afdeling Dalstrup Syd

På den særligt sikrede afdeling Syd i Dalstrup for unge med psykiske lidelser er der etableret et struktureret samarbejde med Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center.

Det er almindeligt, at den unge er set af en læge inden indskrivning på afdelingen, og at lægen har observeret og udarbejdet en erklæring om aktuelle symptomer på en psykisk lidelse eller adfærdsmæssig forstyrrelse.

På afdelingen er der overvejende tale om anbringelser af unge, der indskrives med henblik på observation frem for behandling. Den unge befinder sig ofte i en krisesituation på indskrivningstidspunktet. Opgaven er derfor at beskrive de unge under denne omstændighed.

Der er fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center tilknyttet en fast overlæge til afdelingen. Overlægen ser i praksis den unge indenfor 1 – 2 uger efter indskrivning. I den første periode efter indskrivningen indhentes der også det nødvendige materiale til brug for udarbejdelse af den endelige rapport.

Det er aftalt med Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, at der skal foreligge en rapport sidst i forløbet, da der ofte løbende foretages relevante observationer vedr. den unge. Rapporten bliver på den måde så fyldestgørende som muligt, og kommunerne får et relevant beslutningsgrundlag. Overlægen deltager i udskrivningsmødet med kommunen og gennemgår den psykiatriske rapport når det drejer sig om unge, der anbragt på afdelingen med henblik på observation. Dette er ressourcekrævende og andre mødeformer, for eksempel videokonferencer, er under overvejelse.

Alle unge, der indskrives på afdelingen, registreres som ambulante patienter på Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center

7.5.2.2 Øvrige afdelinger

Som det fremgår af afsnit 6.3 er der en stor del af de unge uden for den særligt sikrede afdeling, der har psykiatriske problemer i større eller mindre omfang.

Det er derfor vigtigt, at de unge er udredt så tidligt som muligt i forløbet, helst inden indskrivningen.

Det anbefales, at når resultaterne af Pilotprojektet på Egely (se afsnit 6.4) er blevet evalueret, vurderes det, om de skal have konsekvenser for de sikrede institutioner i Region Midtjylland.

Det anbefales tillige, at det fortsat tilstræbes at gøre den nødvendige børne- og ungdomspsykiatriske bistand tilgængelig for de to institutioner.

Medarbejderne skal kunne identificere symptomer på psykiatiske lidelser for at kunne håndtere dem og tilrettelægge den pædagogiske indsats efter dem. Der er derfor løbende behov for efteruddannelse af hele medarbejdergruppen.

Der er desuden behov for en let adgang til konsulentbistand ved akut opståede problemer.

Børne- og ungdomspsykiatrien har i de seneste år oplevet et øget efterspørgselspres. En af mulighederne for at effektivisere indsatsen er forøget anvendelse af teknologi i psykiatrien. Det anbefales, at anvendelse af videokonferencer indgår i overvejelserne som en mulighed for i et vist omfang at imødekomme institutionernes behov for efteruddannelse og konsulentbistand.

7.5.3 Samarbejde med misbrugsbehandlingen

I Teori- og metodecentrets Fokusundersøgelse i 2006 redegøres der for de unges misbrugsadfærd. Der foreligger ikke egentligt dokumenteret talmateriale, men ved en sammenkædning af oplysninger fra Misbrugs- og Psykiatiregistrene, sociale sagsakter, de interviewede unge samt de sikrede afdelinger må det vurderes, at en meget stor del af de unge, der anbringes på institutionerne, har misbrugsproblemer.

Diverse rusmidler er en tungtvejende faktor, når der begås kriminalitet, og langt de fleste af de unge har et jævnlige/hyppigt forbrug af hash, og en ikke uvæsentlig del har derudover et forbrug af diverse andre euforiserende stoffer.

Set i forhold til omfanget af hashbrug og det faktum, at der er tale om helt unge mennesker, hvoraf de fleste ved anbringelsen var i gang med grundskole eller uddannelse, må det umiddelbart opfattes som problematisk, at de unge ikke selv opfatter hyppig hashrygning som et misbrug.

Af de sociale sagsakter, som blev gennemgået i Teori- og metodecentrets undersøgelse i 2006, fremgår, at ”kommunerne er bekendt med de unges misbrug, men at der i forbløffende få tilfælde er tale om, at misbruget indgår i overvejelserne, når der skal træffes afgørelse om foranstaltninger. Det kan ikke ud fra de foreliggende oplysninger afgøres, om dette skyldes, at socialforvaltningen ikke opfatter daglig hashrygning i puberteten som et problem, der skal sættes ind over for, eller om der snarere er tale om en ’opgaven på forhånd’, fordi man ikke har adgang til relevante behandlingstilbud til disse unge. Men det kan med sikkerhed dokumenteres, at de unges sagsbehandlere i en lang række sager er vidende om misbrugsproblematikker, uden at dette fører til iværksættelse af målrettede foranstaltninger – og uden at det problematiseres, om en misbrugende ung reelt vil være i stand til at gennemføre f.eks. et planlagt uddannelsesforløb.”

En af begrundelserne for at oprette sikrede afdelinger var oprindeligt, at de skulle kunne tage sig af kriminelle unge misbrugere under 18 år. Det tilkendegives imidlertid fra institutionerne, at afdelingerne generelt oplever selv at mangle den specifikke specialkompetence inden for misbrugsområdet. Dette forsøges afhjulpet f.eks. med temadage for personalet med deltagelse af misbrugskonsulenter eller med ekstra uddannelse af enkelte medarbejdere med henblik på, at disse kan blive specielt gode til at observere de unge og håndtere deres misbrug.

I forbindelse med indskrivningen kan den unge desuden få abstinenser, der skal behandles.

Institutionerne bør tage skridt til at etablere et egentligt formaliseret samarbejde med misbrugs-konsulenter eller misbrugscentre, således at den viden, der er nødvendig, er tilgængelig.

Efter at Århus Kommune har overtaget Region Midtjyllands rusmiddelcenter, som i Ungeteamet havde stor specialviden om unges misbrug, drives alle tilbud på rusmiddelområdet af kommunerne. Det anbefales, at der etableres samarbejdsaftaler med de kommunale tilbud for at sikre, at der på institutionerne kan tages de nødvendige skridt i relation til de unges misbrugsadfærd.

7.5.4 Øvrige samarbejdsrelationer

De sikrede institutioner modtager unge, der skal opholde sig i institutionen på forskellige vilkår, idet der kan være tale om anbringelse enten på et strafferetligt grundlag eller på et socialretligt grundlag. De strafferetslige anbringelser udgør langt den største del.

7.5.4.1 Anbringelser på strafferetligt grundlag

Langt de fleste unge anbringes i varetægtsurrogat. I forbindelse med anbringelsen samarbejdes der med de kommunale sagsbehandlere, eventuelt politiets sagsbehandlere og kommunernes børn- og ungevagter.

Under anbringelsen, der kan have forskellig varighed, samarbejdes der overvejende med de kommunale myndigheder samt politiet.

Kommunen skal udarbejde en handleplan og den sikrede institution foranlediger, at der holdes et indskrivningsmøde.

Under varetægtsanbringelsen følger socialrådgiveren fra den sikrede institution forløbet og holder kontakten med kommunen. Der er tilsvarende løbende samarbejde med politiet under efterforskningen. Der kan f.eks. være tale om afhøringer, beslutninger om besøg – og brevkontrol, besøgstilladelser, udgangstilladelser og fristforlængelser. Der kan også være kontakt med den unges forsvarer. Der er desuden kontakt med den unges familie og pårørende.

Få dage efter indskrivningen får familien et brev med praktiske oplysninger blandt andet om muligheder for telefonisk kontakt og besøgsaftaler. De unge kan få besøg af familien flere gange om ugen, forudsat at der ikke er besluttet besøgskontrol. Forældrene inviteres også til indskrivningsmøde på institutionen.

Når der er faldet dom, kan der evt. være et samarbejde med anbringende kommune om det videre forløb. Der kan f.eks. være tale om møder med det nye anbringelsessted, kriminalforsorgen eller fængselsvæsenet.

Når en ung, der er varetægtsfængslet, bliver dømt, er det oftest sådan, at varetægtsfængslingen opretholdes, indtil der er fundet et egnet afsoningssted. I denne periode indgår der som regel flere samarbejdsparter, idet der hyppigt er vanskeligheder med at finde et egnet afsoningssted, ligesom der kan være situationer, hvor kriminalforsorgen og anbringende kommune skal samarbejde om en løsning.

Når den unge skal afsone en dom, er det kriminalforsorgen i det lokalområde, den unge kommer fra, der er samarbejdspart. Det betyder, at de sikrede institutioner samarbejder med alle landets kriminalforsorgsafdelinger.

Der kan endvidere som nævnt ovenfor være samarbejde med psykiatrien og misbrugsbehandlingen. Det afklares med kommunen, hvordan en evt. behandling skal iværksættes.

Unge, der er anbragt med henblik på gennemførelse af dom til ungdomssanktion fase 1, har ofte været anbragt i varetægtssurrogat, inden de har modtaget dom. Når der er afsagt dom, og ungdomssanktionsforløbet går i gang, samarbejdes der med anbringende kommune og den koordinator, den unge har fået. Tilsvarende er gældende, hvis den unge tilbageføres under forløbet.

De sikrede institutioner modtager enkelte unge, der skal afsone en dom. I disse situationer er det kriminalforsorgen og anbringende kommune, der er samarbejdsparter.

Der er i øvrigt et samarbejde mellem landets syv sikrede institutioner. Der er dels fælles møder og dels tiltag iværksat af Danske Regioner. For så vidt angår pladser til unge, der anbringes i varetægtssurrogat, samarbejdes der også om koordinering af ledige pladser.

7.5.4.2 Anbringelser på socialretligt grundlag

Kommunerne kan anbringe unge i sikret institution på socialretligt grundlag, når den unge er til fare for sig selv eller andre, når det er absolut påkrævet for at tilvejebringe et grundlag for den videre socialpædagogiske behandling, eller når det på baggrund af den indledende iagttagelsesperiode fastslås, at det er absolut påkrævet, at der iværksættes et længerevarende behandlingsforløb på en sikret afdeling.

Det mest almindelige er, at de unge anbringes med henblik på pædagogisk og psykologisk observation, og at varigheden af opholdet er 2 måneder. I disse situationer samarbejdes der med anbringende kommune, psykologer og evt. psykiatere.

Der samarbejdes også med forældre og/eller pårørende, egen læge, tandlæge eller andre behandlere på samme måde som for de strafferetslige anbringelser.

Den sikrede institution udarbejder en pædagogisk observationsrapport med en skoleudtalelse og en værkstedsudtalelse. Materialet forelægges anbringende kommune ved et møde på institutionen. Der kan aftales et midlertidigt samarbejde med den institution, der skal modtage den unge efter opholdet i den sikrede institution.

Tilsvarende er gældende for samarbejdet om unge, der er anbragt med henblik på længerevarende behandling. Det er dog sjældent, at unge anbringes i sikret institution med henblik på længerevarende behandling.

7.6 Opholdstid

Der er en tendens til, at de unge opholder sig i længere tid på institutionerne end tidligere.

Størstedelen af de unge, der opholder sig på de sikrede institutioner, er i varetægtssurrogat, dvs. at de venter på, at der skal blive afsagt dom i deres sag.

Længden af den tid, de sidder i varetægtssurrogat, er steget, og samtidig er tiden, efter dommen er afsagt, steget.

Den gennemsnitlige opholdstid i varetægt var i 2008 iflg. Danske Regioners statistik 53 døgn og er den længste gennemsnitlige opholdstid der er registret siden Amtsrådsforeningen i 1996 begyndte at udarbejde årlige opgørelser over brug af sikrede pladser i Danmark.

Et varetægtsophold er ifølge sagens natur tidsbestemt, og starten på opholdet bliver på den måde præget af, at det er uvist, hvor lange forløb der kan planlægges. Det er selvfølgelig meget uhensigtsmæssigt i en situation, hvor der i høj grad er behov for struktur og forudsigelighed. Dertil kommer, at det ikke er i overensstemmelse med de overordnede principper for straf, at der indgår et element af tidsbestemthed i straffen. Det er et almindeligt retssikkerhedsprincip, at en straf skal være tidsafgrænset.

Et andet element i den samlede længere opholdstid er tiden, efter dommen er faldet. Et stigende antal unge, som bliver idømt ubetinget fængselsstraf, sendes tilbage til de sikrede institutioner efter dommen, hvor de afventer, at der tilvejebringes et egnet afsoningssted.

Som regel skal afsoningen foregå i åbent regi, dvs. på en døgninstitution eller privat opholdssted. De sikrede institutioner og ikke mindst den unge selv skal således også efter dommen håndtere en situation, hvor der er uvished om vilkårene, nogle gange i lang tid, hvilket i høj grad modarbejder muligheden for at etablere et konstruktivt socialpædagogisk forløb og den rehabilitering, der er formålet med afsoningen.

I en opgørelse for 2008 over opholdstiden efter en dom er afsagt, fremgår det, at det samlet på landsplan drejer sig om 2689 dage, svarende til ca. syv pladser.

I de to institutioner i Region Midtjylland opholdt de unge sig i 2008 efter domsafsigelsen i 274 dage.

I tallene er fratrukket en rimelig sagsbehandlingstid på 14 dage for hver ung.

Sagsbehandlingstiden i Direktoratet for Kriminalforsorgen er i de seneste år blevet længere, og arbejdet i kommunerne er fortsat præget af, at kommunerne i forbindelse med strukturreformen har skullet fastlægge nye procedurer og indføre nye sagsbehandlere i sagsområdet, hvortil kommer det øgede pres på pladserne på de egnede døgn tilbud.

Antallet af unge under 15 år i sikrede afdelinger er faldet markant fra 34 anbringelser i 2007 til 13 anbringelser i 2008. Til gengæld er den gennemsnitlige opholdstid for denne gruppe steget markant fra 34 døgn i 2007 til 60 døgn i 2008, hvilket giver anledning til bekymring, idet der er tale om meget unge, som er under den kriminelle lavalder, og som derfor har ophold i sikret afdeling alene på social indikation.

Antallet af bortvisninger fra sikrede afdelinger (106 i 2008 og 100 i 2007) giver anledning til bekymring og opmærksomhed, idet de ikke er fremmede for den kontinuitet, der er nødvendig, men ofte savnes, når det drejer sig om kriminelle og kriminalitetstruede unge. De sikrede institutioner i Region Midtjylland har ingen registrerede bortvisninger i 2008 og kun to i 2007. Dette indebærer en særlig udfordring for de to institutioner, som således modtager flere unge, som er bortvist fra andre institutioner, og som stiller særlige krav til indsatsen. Det anbefales, at Region Midtjylland tager initiativ til, at denne problemstilling rejses i de faglige samarbejdsfora, der er etableret, herunder Temagruppen om de sikrede Institutioner.

7.7 Sammenhængende forløb.

Når en sikret institution finder det nødvendigt at flytte en ung til en anden sikret institution, skyldes det næsten altid, at den unge udviser voldsom adfærd, og at der forudgående har været konflikter med personale og/eller andre unge. Denne praksis kan som beskrevet ovenfor betyde, at enkelte unge flyttes mellem flere sikrede institutioner i løbet af relativt kort tid.

Der er til stadighed behov for at styrke beredskabet på tværs i landet til at håndtere problematikkerne i forhold til de unge, der udviser særlig destruktiv og voldelig adfærd. På denne baggrund kunne det overvejes at oprette et ”speciale” i form af et kompetencecenter med henblik på støtte til varetagelse af opgaven med denne gruppe unge. (Se afsnit 5.3 om kompetencecentre.)

Der er endvidere et problem med kapacitet i sammenhæng med reglerne om tilbageførsel for unge, der har fået dom til ungdomssanktion. Varetægtsfængslinger går forud for tilbageførsler, hvilket ofte betyder, at en beslutning om tilbageførsel først kan effektueres uger efter at den hændelse, der har udløst tilbageførslen, er sket.

Den unge tilbageføres herefter til den sikrede afdeling, hvor der er plads.

Det kan betyde, at en ung kan få ophold på flere forskellige sikrede institutioner i løbet af et sanktionsforløb.

De unge vil ofte blive dømt til afsoning i en institution for unge, og det er kommunen, der skal finde pladsen. Baggrunden for, at det tager kommunerne længere tid end tidligere, er ikke klar, men det kan hænge sammen med, at det er blevet vanskeligere i takt med, at belægningen på de egnede institutioner og opholdssteder er steget. Hertil kommer, at flere kommuner ikke tidligere har haft opgaven og har skullet organisere arbejdet i de nye kommuner.

Center for Kvalitetsudvikling har i 2007 foretaget en sammenlignende undersøgelse af tilbagefald til ny kriminalitet hos 22 unge, fordelt i to grupper: En gruppe på 14 unge med både fase 1 og fase 2 af ungdomssanktionen på Grenen, og en gruppe på 8 unge, med anbringelser i fase 1 og fase 2 på to eller flere forskellige institutioner.

Der kan ikke på basis af et så lille materiale drages håndfaste konklusioner, men undersøgelsen viste, at medens 57 % af de unge i gruppen med det længerevarende forløb havde tilbagefald, havde 75 % af gruppen med de kortere forløb tilbagefald.

Tallene er lavere end landet som helhed, og med forbehold for det beskedne antal sager på Grenen ser det ud til, at unge med længerevarende forløb har færre og mindre alvorlige tilbagefald end de unge med kortere forløb og i landet som helhed.

Undersøgelsen bekræfter den pædagogiske erfaring, at et stabilt miljø i længere tid, hvor der ikke er modstrid mellem de pædagogiske metoder, har en bedre effekt, og understreger behovet for at tilpasse kapaciteten.

I Servicestyrelsens seneste undersøgelse, Evaluering af forstærket indsats over for unge på de sikrede afdelinger, bekræftes det, at det skaber problemer, at de unge anbringes på flere forskellige institutioner med forskellig pædagogisk tilgang.

For at kunne etablere sådanne sammenhængende forløb vil det være nødvendigt også at justere antallet af åbne pladser på de sikrede institutioner. Den tid, den unge i ungdomssanktion er anbragt i sikret afdeling, er kortere end tiden på de åbne tilbud, og alene af den grund bliver forholdet mellem de sikrede og de åbne pladser skævt.

Det anbefales, at Region Midtjylland tager skridt til en drøftelse med kommunerne om oprettelse af flere åbne pladser. En beslutning om etablering af flere åbne pladser på de sikrede institutioner vil skulle medtages i den årlige rammeaftale

7.8 Den pædagogiske indsats

7.8.1 Det pædagogiske arbejde

Socialpædagogik er det bærende element i indsatsen. Socialpædagogik består af omsorg, opdragelse og undervisning. Den socialpædagogiske indsats er relateret til den unges samspil med omgivelserne og tilrettelægges med udgangspunkt i den enkeltes særlige behov og baggrund. Indsatsen er bygget op omkring strukturerede, lærende aktiviteter i hverdagen. Det vil sige aktiviteter, der har et konkret formål, og som er fastlagt i tid og sted.

Det er af væsentlig betydning for et positivt ophold, at der kan etableres en god og stabil kontakt mellem den unge og de voksne på afdelingen.

Når de unge kommer på en sikret afdeling, er de ofte i en kriselignende situation, og det er vigtigt at få stabiliseret den unges tilstand. Det gøres ved at dække de mest fundamentale behov, som f.eks. mad, bad, rent tøj og søvn.

Gennem hele opholdet er det en særlig pædagogisk udfordring at skabe tryghed.

Når der sættes tydelige rammer og grænser, og det utvetydigt er reglen, at det er de voksne, der styrer og bestemmer, skaber det tryghed og orden i den unges ellers så kaotiske verden. Det er nyt for de fleste unge, og de udtrykker generelt utilfredshed med, at de ikke har større medindflydelse, men på sigt oplever de fleste det som et gode.

Samtidig er tilgangen til den unge omsorgsorienteret og beskyttende. Der er tid og rum til at blive lyttet til og få skabt ro og balance omkring den enkelte unge, så der opnås mulighed for, at den unge kan føle sig tryk og kan udvikle sig.

Under et ophold på en sikret afdeling tjekkes den unges sundhedstilstand, hvis der er tegn på mistriksel.

I det daglige pædagogiske arbejde er en af hovedopgaverne at støtte den unge til at få klarhed over sin egen situation og indsigt i egne handlemåder samt konsekvensen af måden at omgås med de andre unge, såvel sprogligt som adfærdsmæssigt.

De unge opfordres også til at indgå i et konstruktivt samarbejde med sagsbehandler, forsvarer, kriminalforsorgen eller andre. Mange unge skal have hjælp til at forstå retssystemet.

De unge skal lære at tage ansvar for eget liv, hvilket sker ved, at de inddrages i planlægning af deres fremtid. Der arbejdes bevidst med at skabe rollemodeller for de unge, forstået som positive voksne, der kan hjælpe de unge med at få skabt et perspektiv for deres fremtidige liv.

7.8.2 De kommunale handleplaner

De lovpligtige kommunale handleplaner er et vigtigt redskab i arbejdet for at skabe overskuelighed og konsekvens i det pædagogiske arbejde. De unge opholder sig i relativt kort tid på institutionen, og det er naturligvis afgørende, at den unge selv, de pårørende og medarbejderne ved, hvad hensigten med og fremtidsperspektivet i anbringelsen er.

For yderligere at sikre kontinuiteten i forløbet, er det siden august 2007 pålagt kommunerne at tilknytte en koordinator i hele ungdomssanktionsforløbet.

Af en opgørelse for 2008 fremgår det imidlertid, at der i forbindelse med 407 indskrivninger (i varetægt) på landsplan kun forelå en foreløbig handleplan i 49 tilfælde, og at der i de øvrige indskrivninger, i alt 133, forelå endelige handleplaner i 54 tilfælde.

Det fremgår af samme opgørelse, at der i alt var 53 indskrivninger, hvor kravet om at tilknytte en koordinator kun blev opfyldt i 11 tilfælde.

Tallene for Koglen var 40 indskrivninger (i varetægt), hvor der forelå 7 midlertidige handleplaner og for Grenen 30 indskrivninger (i varetægt), hvor der forelå 3 foreløbige handleplaner.

På Koglen var der 29 indskrivninger, hvor der forelå 11 endelige handleplaner og på Grenen 28 indskrivninger, hvor der forelå 7 endelige handleplaner.

På Koglen blev der ved 15 indskrivninger tilknyttet koordinator i 4 tilfælde, og på Grenen ved 8 indskrivninger tilknyttet koordinator i 4 tilfælde.

Også Servicestyrelsen konkluderer i sin seneste undersøgelse, at handleplansarbejdet i mange kommuner forekommer mangelfuldt.

Det anbefales, at det vurderes, hvorledes denne problematik kan tages op i relevante samarbejdsfora imellem regioner og kommuner.

Forstandergruppens opgørelse af 24. april 2009 over unges ophold på sikret afdeling efter dom til ubetinget fængsel i 2008 samt opgørelse over handleplaner og koordinatore for 2008 vedlagt som bilag 5.

7.8.3 Magtanvendelse

Tabel 3. Magtanvendelser 2007 - 2008 Koglen og Grenen

Magtanvendelser 2007 - 2008 Koglen og Grenen								
Koglen			Grenen alm. sikrede			Grenen særligt sikrede		
tilladte	ikke tilladte	nødværge	tilladte	ikke tilladte	nødværge	tilladte	ikke tilladte	nødværge
21	10	0	11	0	2	13	0	0
Magtanvendelser sikrede og særlig sikrede afdelinger 2008								
Koglen			Grenen alm. sikrede			Grenen særligt sikrede		
tilladte	ikke tilladte	nødværge	tilladte	ikke tilladte	nødværge	tilladte	ikke tilladte	nødværge
0	1	0	1	0	0	2	0	2

I henhold til bekendtgørelsen om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet, skal al tilladt magtanvendelse, herunder nødværge, indberettes til bl.a. driftscentret ved månedens udgang.

Ikke-tilladte magtanvendelser skal inden for 3 dage indberettes til driftscentret.

I driftscentret følges der op på hver enkelt hændelse med henblik på at forebygge magtanvendelse, som principielt skal undgås.

Der er i 2007 registreret 10 ikke-tilladte magtanvendelser på Koglen. Langt de fleste af disse var begrundet som nødvendig undersøgelse af person og opholdsrum på sikrede afdelinger, som der indtil 1. august 2007 ikke var nogen hjemmel til, og som derfor registreredes som ikke-tilladte magtanvendelser. Den seneste bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge trådte i kraft 1. august 2007.

Der er i øvrigt foretaget ganske få magtanvendelser på de to institutioner.

7.8.4 Udviklingstiltag og kvalitetsarbejde

I lighed med de øvrige tilbud på det sociale område arbejdes der på de sikrede institutioner med Dansk Kvalitetsmodel på Socialområdet.

Modellen indebærer, at der udarbejdes kvalitetsstandarder, som der efterfølgende måles på.

Der er følgende igangværende kvalitets- og udviklingstiltag på de sikrede institutioner:

7.8.4.1 Nationalt - Danske Regioner:

Der arbejdes på landsplan med en række projekter, som er rettet mod kvalitetsudviklingen på institutionerne:

Dansk Kvalitetsmodel på Socialområdet. Herunder delprojekter, for eksempel SIP-sikret.

Forskningsprojekt om unges læring samt om undervisningsmetoder, Danmarks Pædagogiske Universitet.

Udvikling af standarder for pædagogisk praksis.

Uddannelse og efteruddannelse af personale ansat ved de sikrede institutioner.

SIP-sikret

Det Sociale Indikatorprogram for sikrede institutioner (SIP-sikret) har i udviklingen af programmet forsøgt at imødekomme et behov for dels at dokumentere og udvikle den socialpædagogiske indsats, der foregår på de sikrede institutioner, og dels følge resultaterne af indsatsen over tid. Projektet omfatter alle unge anbragt på de sikrede institutioner i regionerne. Udviklingsarbejdet blev afsluttet i maj måned 2008 og programmet implementeres på de sikrede institutioner i efteråret 2008.

I slutningen af året foretages en evaluering og revision af programmet. Den første samlede rapport for alle institutioner forventes offentliggjort i 2009.

7.8.4.2 Regionalt – Region Midtjylland

På Grenen og Koglen arbejdes løbende med kvalitetsudvikling og kompetenceudvikling.

På baggrund af UFOS – rapporten (se også afsnit 7) arbejdes der aktuelt med følgende temaer på Koglen og Grenen:

Fastholdelse af dannelsesværdier ved kontinuerligt at tilbyde de unge undervisning og lærende aktiviteter som et væsentligt element i hverdagen på afdelingerne.

Viden om betydningen af, at de unge får tilført både skolefærdigheder og almen viden gennem undervisning og aktiviteter, indgår i introduktion og løbende uddannelse af alle medarbejdere.

Dialog mellem de unge og personalet og herunder introduktion af den unge til opholdet: Ledelsen instruerer alle medarbejdere i praksis for information til nye elever og deres pårørende, samt praksis for løbende dialog med de unge. Socialrådgiver er ansvarlig for information til pårørende. Temaet indgår i forbindelse med udarbejdelse af standarder for Dansk Kvalitetsmodel på Socialområdet.

Magtanvendelse - konflikthåndtering - regler og praksis:

Ledelsen forestår løbende undervisning i konflikthåndtering - herunder gennemgang af reglerne om magtanvendelse. Administrationen kan inddrages med henblik på undervisning og evt. temadage.

De unges muligheder for medindflydelse:

Ledelsen sikrer, at de unge har mulighed for at blive inddraget i spørgsmål, der direkte vedrører deres hverdag. Der kan holdes jævnlige institutions- eller afdelingsvise møder, eller der kan tilrettelægges individuelle samtaler. Temaet indgår i forbindelse med udarbejdelse af standarder for Dansk Kvalitetsmodel på Socialområdet.

Grenen har desuden udarbejdet værdigrundlag og kommissorium for samarbejde med forældre og pårørende. Der afholdes tema- og uddannelsesdage, og der er udarbejdet en udviklingsplan for Grenen.

7.9 Finansiering

7.9.1 Den objektive finansiering

De sikrede institutioner er omfattet af den generelle regel i Serviceloven, som i § 173 fastslår, at kommunerne afholder udgifterne i henhold til loven.

På de sikrede institutioner udregnes de kommunale udgifter på to måder:

Der sker en objektiv finansiering af anbringelser, der finder sted i henhold til dom.

Anbringelse i de øvrige pladser er takstfinansieret.

Den objektive finansiering beregnes således, at driftsudgifterne i forbindelse med de sikrede afdelinger fordeles mellem alle landets kommuner efter andelen af 15- 17årige i de enkelte kommuner pr. 1. januar i året forud for regnskabsåret. Finansieringen opkræves á conto to gange årligt. Der efterreguleres med kommunerne for evt. brug af pladser efter sociale kriterier.

Dette foregår i praksis således, at i slutningen af året før driftsåret indhentes oplysninger fra Danmarks Statistik for antallet af 15-17årige for hver af de 98 kommuner, hvorefter den enkelte kommunes andel af den objektive finansiering beregnes forholdsmæssigt.

På baggrund af det indeværende års belægning vurderes det, hvor mange af pladserne, der forventes brugt efter objektive kriterier.

I starten af året efter driftsåret opgøres det faktiske forbrug af pladser fordelt mellem anvendelse efter sociale kriterier og objektive kriterier. Herefter efterreguleres kommunerne efter samme fordeling som ved a conto opkrævningen. Eventuelle tomme pladser indgår i de objektive pladser forbrug.

Som led i finanslovsaftalen for 2009 er der nedsat et udvalg bestående af ministerier, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening vedr. finansieringsreglerne i forbindelse med anbringelse af unge kriminelle. Udvalget skal bl.a. vurdere fordele og ulemper ved de nuværende finansieringsregler og vurdere behovet for ændringer af reglerne. Udvalget skal afrapportere til regeringens Økonomiudvalg ultimo april 2009.

7.9.2 Takster

Tabel 4: Sikrede pladser på Grenen og Koglen - Budgetter og takster (angivet i løbende priser)

	Grenen (Grenå) Sikrede			Grenen (Dalstrup) Særligt sikrede			Koglen Sikrede		
	Budget	Takst	Pl.norm.	Budget	Takst	Pl.norm.	Budget	Takst	Pl.norm.
2007*	8.975.000	5.401	5	19.122.000	6.326	10	16.580.000	5.531	10
2008**	9.213.000	5.519	5	19.643.000	6.492	10	16.911.000	5.586	10
2009	9.726.000	5.841	5	20.787.000	6.855	10***	17.856.000	5.922	10

NB. Der er i budgetterne for de sikrede afdelinger inkluderet en andel til institutionernes fælles administration, som de sikrede afdelinger deler med institutionernes åbne afdelinger og skoler.

*Taksterne er baseret på en belægningsprocent på 100%. I 2007 blev taksten dog angivet for en belægningsprocent på 95%.

**Taksterne for 2008 er baseret på 366 dage i året

***Ultimo 2009 etableres 3 midlertidige og 2 permanente almindeligt sikrede pladser på Grenen – Dalstrup

7.9.3 Anlægsudgifter

Der er ikke indarbejdet midler til anlæg i investeringsoversigterne for de kommende år

8. Brugerundersøgelse

I efteråret 2008 udkom den første samlede brugerundersøgelse vedrørende de sikrede tilbud i Danmark ” Unge og Forældre om Sikrede institutioner” (UFOS-rapporten).

Rapporten er udarbejdet af Center for Kvalitetsudvikling på vegne af de fem regioner og Københavns Kommune.

Formålet med undersøgelsen er at indsamle viden om de unges og deres forældres oplevelse af opholdet, således at der kan foretages sammenligninger, følges op på udviklingen og den socialpædagogiske indsats kan forbedres.

Selv om der er en lav svarprocent på såvel unge- som forældresiden, kan undersøgelsen bruges som pejlemærke for, hvad der i forhold til nogle af de omhandlede spørgsmål bør arbejdes med på institutionerne.

På de to institutioner i Region Midtjylland er de unges tilfredshed høj, hvad angår de dannelse-mæssige værdier som undervisning, aktivitetsniveau, fast døgnrytme og konsekvens i forhold til at overholde regler.

Der er lavest tilfredshed med kontakten til venner og familie, dialogen/samarbejdet med personalet og muligheden for medindflydelse. Disse forhold arbejdes der med at styrke på de to institutioner. Det skal dog erindres, at alle unge på en sikret institution er anbragt der imod deres vilje.

Mange af de anbragte unge er ikke vant til en hverdag, hvor de voksne bestemmer, og det kan opleves som unødigt magtanvendelse, når de møder en pædagogik, der afstikker tydelige rammer, grænser og konsekvens.

Forældrene er meget tilfredse med samarbejdet med Koglen, men efterlyser en bedre kommunikation med personalet på Grenen. Forældrene er begge steder usikre på, hvad der skal ske med deres barn efter opholdet på den sikrede institution, hvilket ofte hænger sammen med, at de unges sager ikke er afsluttet på det tidspunkt, forældrene er blevet interviewet, og den endelige handleplan endnu ikke er udarbejdet.

De unge, som er anbragt på de særligt sikrede afdelinger på Grenen, vil generelt have oplevet flere flytninger, og kan komme fra hele landet, hvilket gør forældresamarbejdet mere kompliceret for begge parter.

Dialogen med forældrene til de unge, der er anbragt på Grenen, bliver styrket ved forskellige tiltag, bl.a. afholdelse af forældremøder og andre forældrearrangementer og dannelse af forældregrupper for dem, der er interesserede.

Det præger arbejdet, at mange forældre bor andre steder i landet, og at de generelt ikke har overskud til at modtage tilbuddet.

9. De kommunale redegørelser

I den årlige rammeaftale skal der skabes et samlet overblik over kapaciteten og behovene i tilbudsviften på det specialiserede socialområde, herunder de landsdækkende sikrede afdelinger for børn og unge.

I de kommunale redegørelser, som hver kommune fremsender senest den 1. maj hvert år, gør kommunerne rede for det forventede behov i det kommende år og de tre følgende overslagsår.

Der lægges vægt på beskrivelser af udviklingstendenser for at skabe et godt grundlag for de fælles drøftelser af kapacitet og udvikling af tilbud.

I redegørelserne til rammeaftalen for 2010 angiver 7 af de 19 kommuner i regionen, at der mangler pladser på de sikrede afdelinger. Det er generelt de større kommuner, som oplever dette problem, og det er både pladser til anbringelse på social indikation og anbringelse af domfældte unge, man angiver, at der er for få af. Hvad de sociale pladser angår, anføres det, at de mangler, fordi pladserne hyppigt er optaget af unge i varetægtssurrogat. Kommunerne vurderer, at problemet vil fortsætte uændret i de kommende år.

Det angives af en enkelt kommune, at man må anvende private opholdssteder i stedet for de sikrede pladser, hvilket man finder utilfredsstillende.

En anden kommune efterlyser metodeudvikling i arbejdet med de mest udadreagerende unge.

En del kommuner anfører, at der mangler (åbne) pladser til unge med ADHD og andre personlighedsforstyrrelser kombineret med udadreagerende adfærd.

Denne gruppe grænser op til og overlapper delvis målgruppen i de sikrede institutioner.

Det er ikke muligt på grundlag af de kommunale redegørelser at vurdere det præcise omfang af pladsbehovet, men der er ikke tvivl om, at der opleves mangel på pladser i såvel sikrede som åbne afdelinger, og at hvert enkelt tilfælde af vanskeligheder med at finde en plads er meget ressourcekrævende, såvel fagligt som økonomisk, for en kommune.

De kommunale redegørelser for 2010 understøtter anbefalingen om at tage skridt til oprettelse af flere pladser, såvel åbne som sikrede.

10. Baggrundsmateriale

Faglig Kvalitetsudvikling på de sikrede institutioner. Danske Regioner, 2008.

Den fremtidige kapacitet på de sikrede institutioner for børn og unge. Danske Regioner, juni 2008

Det sociale Indikatorprogram for sikrede institutioner. Danske Regioner, april 2008

Regionernes aktiviteter på social- og specialundervisningsområdet i 2008. Danske Regioner, nov. 2007

Fakta om ungdomskriminalitet. Danske Regioner, juni 2007

Sikrede døgninstitutioner og ungdomskriminalitet, et debatoplæg. Danske Regioner, juni 2007

Fokus på anvendelse af sikrede afdelinger. Teori- og metode Centret, 2006

Opgørelse over unges ophold på sikret afdeling efter dom til ubetinget fængsel i 2008 samt opgørelse over handleplaner og koordinatører for 2008. Forstandergruppen, april 2009

Recidivopfølgning vedrørende ungdomssanktionsdømte med anbringelse på den sikrede institution Grenen. Center for Kvalitetsudvikling, okt. 2007

Redegørelse om ungdomssanktioner og ubetingede fængselsstraffe til unge lovovertrædere, 1. januar til 31. december 2007. Justitsministeriets Forskningsenhed, nov. 2008

Ungdomssanktionen, en effektevaluering. Justitsministeriets Forskningskontor, februar 2009

Evaluering af forstærket indsats over for unge på sikrede institutioner. Servicestyrelsen, 2009

11. Bilag

BILAG 1.

Institutionshistorien

Institutionshistorien for børn- og ungeområdet gennem de sidste ca. 100 år beskrives i korte træk opdelt efter de store reformer af sociallovgivningen.

Institutionshistorie frem til år ca. 1950

I 1905 blev der vedtaget en børnelov. Loven skelnede mellem fire slags institutioner for børn og unge: optagelseshjem, børnehjem, opdragelsesanstalter og opdragelsesanstalter for særligt vanskelige børn. De særlige opdragelsesanstalter var beregnet for børn over 12 år, som havde begået grove eller gentagne forbrydelser eller var særligt fordærvede og vanskelige.

Et særligt strafferegulativ blev udstedt i 1906 og skulle gælde for opdragelsesanstalter for særligt vanskelige børn. Det indeholdt bestemmelser om fysisk afstraffelse og tab af fordele. Få år senere blev der oprettet institutioner med lukkede afdelinger og særligt sikrede pladser.

Frem mod 1950 var der flere undersøgelser, som viste, at de unge tog skade af forholdene i opdragelsesanstalterne. Der blev derfor nedsat et udvalg under socialministeren med henblik på nærmere undersøgelse af de opdragelsesmæssige metoder i anstalterne. På baggrund af udvalgets udtalelser blev der i 1953 udstedt et cirkulære, hvoraf det fremgik, at slag med spanskrør ikke længere var tilladt.

Beth Grothe Nielsen (1986).

Institutionshistorie frem til år ca. 1976

I 1952 udkom "Betænkningen om den tilpasningsvanskelige ungdom". Den blev udgivet af en ungdomskommission nedsat af socialministeren. Kommissionen anbefalede blandt andet, at unge med tilpasningsvanskeligheder skulle opdeles i kategorier for henholdsvis unge svagtbegavede, unge med udtalte karakterafvigelser og unge med særlige tilpasningsvanskeligheder. Formålet var, at institutionerne kunne differentiere indsatsen overfor grupperne.

Kommissionen anbefalede endvidere, at indsatsen skulle bygges op omkring psykologisk, pædagogisk og psykiatrisk diagnostik. Institutionerne skulle bemannes med rigeligt og uddannet personale så som psykiatere, pædagoger, socialrådgivere og psykologer.

Børneforsorgsloven blev vedtaget i 1958. Med denne lov blev der lagt en behandlingsorienteret linje overfor samtlige kategorier af børn og unge med særlige vanskeligheder. Behandlingen blev defineret som en almen pædagogisk påvirkning med beskæftigelse, oplæring og specialbehandling. Specialbehandlingen bestod af dyberegående personlighedspåvirkning.

I 1967 blev der udstedt en vejledning for det opdragende arbejde i institutionerne. Det fremgik heraf, at det daglige arbejde skulle betegnes som genopdragende, og at livet i grupper var afgørende for fremme af elevens udvikling og stabilisering.

Det blev endvidere slået fast, at legemlig revselse ikke kunne anvendes som opdragelsesmiddel, og at enhver form for fysisk magtanvendelse skulle indberettes til Direktoratet for Børne- og

Ungdomsforsorgen. Fysisk magt kunne anvendes i situationer, hvor det var nødvendigt for at undgå, at en elev skadede sig selv eller andre. Det var dog tilladt at anvende isolationsrum overfor børn i den skolepligtige alder. Disse børn kunne opholde sig der i op til to timer. Børn udover den skolepligtige alder måtte opholde sig i isolationsrummet i op til fire timer.

Omkring midten af 1970'erne fandtes der ikke meget dansk forskning om virkningerne af institutionernes arbejde med de unge. De få undersøgelser, der var lavet, viste dog, at langt størstedelen af de unge, der havde været anbragt på institutionerne, fortsatte deres kriminelle løbebane efter udskrivning eller under opholdet.

Fra opgørelser over fanger i ungdomsfængsler (ungdomsfængsler blev afskaffet i 1973) vidste man, at op mod 75 % af de indsatte tidligere havde været indskrevet på en institution. Det fremgår af en undersøgelse *Brikker i et spil*, Blegvad (1968), at institutionerne snarere hæmmer end fremmer resocialisering.

Beth Grothe Nielsen (1986).

Institutionshistorie frem til ca. år 1998

Bistandsloven trådte i kraft i 1976. Det medførte væsentlige ændringer i reglerne for institutionerne, som fik navneforandring til ”Døgninstitutioner”. Samtidig var det et opgør med formålet med at anbringe på institution. Børn og unge blev ikke længere anbragt med henblik på forsørgelse, men fordi der var behov for en behandlingsmæssig indsats fra det offentliges side.

Amterne fik ansvaret for at sikre oprettelse af det nødvendige antal institutioner. Bistandsloven var tænkt som en rammelov. Der blev derfor ikke givet præcise retningslinjer, for hvordan lovens intentioner skulle realiseres. Det fulgte dog direkte af loven, at familiepleje skulle foretrækkes frem for institution, med mindre særlige forhold kunne tale imod.

Det havde dog den bivirkning, at de vanskeligste unge, som ofte også var de kriminelle, blev tilbage i institutionerne, enten fordi ingen andre ville have dem, eller fordi det strafferetslige system ikke fandt det forsvarligt, at de blev anbragt uden for institutionen.

På den måde udviklede flere institutioner sig til en slags fængselslignende børneinstitutioner. I samme periode lukker man de gamle sikrede institutioner på baggrund af deres dårlige resultater. Kriminalforsorgen overtog herefter de unge, som ikke var modtagelige for institutionernes pædagogik.

Socialministeren udstedte en bekendtgørelse om magtanvendelse, isolation, sikrede afdelinger, brevkontrol og fratagelse af ret til besøg. ”Bekendtgørelse nr. 199 af 29 marts 1976”.

Bekendtgørelsen indeholdt regler om, hvad der er forbudt (ydmygende, hånende eller anden nedværdigende behandling, legemlig afstraffelse og mekanisk fiksering), og hvad der er tilladt under visse omstændigheder.

I 1991 ratificerede Danmark FN's konvention om barnets rettigheder. I henhold til denne konvention må børn ikke frihedsberøves, med mindre der absolut ikke kan findes andre muligheder. Desuden må børn herefter ikke opholde sig i fængsler sammen med voksne. Det har siden medført et konstant stigende behov for pladser i sikrede institutioner. Den hidtidige praksis var, at de unge mellem 15 til 17 år blev placeret i særlige fængselsafdelinger under kriminalforsorgen.

Institutionshistorie fra ca. år 1998

I 1998 blev Bistandsloven afløst af Lov om social service, Retssikkerhedsloven og Aktivloven. Der var tale om en socialreform, som medførte principielle ændringer på det samlede sociallovsområde. Et gennemgående princip for de nye love er, at borgerne har ansvar for egen situation, således at den enkelte - evt. med særlig støtte - aktivt skal medvirke til at løse egne problemer.

I 1999 udgav Det kriminalpræventive råd undersøgelsen ” Risikoungdom 1999” (Flemming Balvig) som vedrører kriminalitet blandt unge i 8. klasse. Undersøgelsen var en gentagelse af to tidligere undersøgelser i henholdsvis 1979 og 1989. Det har derfor været muligt at foretage sammenligninger mellem disse undersøgelser. På baggrund af undersøgelsen fra 1999 kan det konstateres, at der i perioden 1979 til 1999 generelt er færre unge, der begår kriminalitet, men at den gruppe unge der begår kriminalitet, er blevet mere kriminelle end tidligere.

I perioden fra 1996 til 2002 steg antallet af sikrede pladser i Danmark fra 42 til 85.

I 1998 blev der oprettet 4 særligt sikrede pladser ved en institution i København. Begrundelsen var, at man ikke kunne rumme de meget voldsomme unge på de almindelige sikrede afdelinger.

I år 2000 nedsatte regeringen en ekspertgruppe. Denne gruppes arbejde medførte blandt andet, at der i 2001 blev indført en ny sanktionsform overfor unge kriminelle i alderen fra 15 til 18 år (Lov om ændring af straffeloven og lov om social service, 2001.)

Den nye sanktionsform (ungdomssanktionen) er en mellemting mellem straf og behandling og tilhører strafferetligt kategorien af sanktionsmuligheder. Dommen indebærer tvungen behandling i en fastlagt toårig periode.

Finanslovsaftalen for 2004 medførte beslutning om at oprette yderligere 25 sikrede pladser. Det blev samtidig besluttet, at en del af disse pladser skulle oprettes som særligt sikrede. Fem af disse pladser blev oprettet som specialpladser for unge med psykiatriske diagnoser (Grenen – Dalstrup). Det blev endvidere besluttet at afsætte midler til oprettelse af særlige pladser for unge kriminelle under den kriminelle lavalder. Endelig blev bekendtgørelsen om magtanvendelse revideret, hvilket blandt andet medførte udvidelse af tidsgrænserne for ophold i isolationsrum for unge, der er anbragt i særligt sikret afdeling samt nedsættelse af aldersgrænsen for ophold i sikrede institutioner fra 15 til 12 år. Efter ca. et år kom bestemmelsen om anbringelse af uledsagede udenlandske børn under 15 på sikrede afdelinger. Denne bestemmelse drejer sig om børn uden lovligt ophold i Danmark. Bekendtgørelsen om magtanvendelse blev revideret igen i 2007 med henblik på tilpasning til kommunalreformen. Tidligere indeholdt bekendtgørelsen bestemmelser om, at amterne skulle tiltræde og/eller godkende visitationer samt administrere en række andre myndighedsafgørelser på området. Denne bemyndigelse er nu overflyttet til kommunerne.

I 2009 er der i alt 121 sikrede pladser på landsplan.

BILAG 2.

Forord

Hvert år publiceres statistikken for de sikrede institutioner for det foregående år. Det er institutionerne selv, der indberetter information om deres brugere, og derved genereres informationerne om antallet af personer, opholdsdage og belægningsprocent for en given periode.

De indberettende institutioner er *Stevnsfortet* og *Bakkegården* i Region Sjælland, *Grenen* og *Koglen* i Region Midtjylland, *Sønderbro* i Københavns Kommune, *Sølager* i Region Hovedstaden, samt *Egely* i Region Syddanmark.

De syv institutioner havde i 2008 til sammen 121 pladser, 843 anbringelser og en gennemsnitlig anbringelsestid på 53 døgn. Af de 843 anbringelser var de 13 anbringelser af unge under 15 år med en gennemsnitlig anbringelsestid på 60 døgn. Der var i alt 283 afvisninger på de syv institutioner, hvoraf 243 skyldes pladsmangel, mens de resterende 40 skyldes andre faktorer.

Belægningsprocenten beregnes som det faktiske antal opholdsdage i forhold til det normerede antal opholdsdage. Dette betyder, at der enkelte steder forekommer dobbelttællinger i indberetningssystemet. Hvis én person eksempelvis udskrives om formiddagen, og en anden indskrives om aftenen, kan dette tælle som to opholdsdage, selvom de to personer sammenlagt kun har 'brugt' én plads. Dertil kommer, at de særlig sikrede afdelinger ikke altid er fuldt belagt. Den gennemsnitlige belægningsprocent på de syv institutioner er 100 pct..

Tabel 1: Oversigt 1996-2008		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Antal pladser		42	38	37	36(+4)	45(+4)	85	85	88	94	116	116	121	121
Antal anbringelser		321	322	261	308	350	509	750	726	741	861	898	878	843
Antal opholdsdage		9.882	11.146	10.769	11.512	13.028	21.874	28.200	28.108	34.092	39.526	41.670	42.022	44.852
Gens. antal opholdsdage		31	35	41	37	37	43	38	39	46	46	46	48	53
Antal anbringelser under 15 år		18	14	11	-	9	15	29	11	12	31	27	34	13
Antal opholdsdage under 15 år		407	-	-	-	-	1.314	1.320	474	623	981	1423	1142	777
Gens. antal opholdsdage under 15 år		23	-	-	-	-	88	46	43	52	32	53	34	60
Belægningsprocent		65	80	80	88	91	71	91	90	101	98	98	97	102
Afvisninger i alt		130	149	122	140	310	0	16	55	104	101	179	182	283
Afvisninger pga. manglende plads		89	102	88	110	301	0	5	32	86	95	165	164	243
Afvisninger pga. at visitationskriterierne ikke opfyldes		-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Afvisninger andet		41	47	34	30	9	0	5	23	17	6	14	18	40
Afvisninger pga. trusler og vold		-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Bortvisninger i alt		24	89	67	104	86	111	185	137	105	121	134	100	106
Bortvisninger til anden sikret institution el. socialt tilbud		-	-	-	-	-	-	128	77	46	58	58	49	52
Bortvisninger til fængsel/arrest		-	-	-	-	-	-	31	39	32	35	24	6	12
Bortvisninger til andet/venteliste		-	-	-	-	-	-	20	21	23	25	47	45	40
Bortvisning til løsladelse		-	-	-	-	-	-	6	0	4	3	5	-	2
- = Oplysningen er ikke opgjort/ikke fundet sted														

Tabel 2: Anvendelse af de sikrede døgninstitutioner for børn og unge i 2008

Region/kommune	Institution	Antal								Antal opholdsdage								Belægning i %			
		pladser	1	2	3	4	5	6	7	8	I alt	1	2	3	4	5	6		7	8	I alt
Region Hovedstaden	Sønderbro	16	2	9	-	100	5	5	-	-	121	48	486	-	5367	150	129	-	-	6.180	106
Region Hovedstaden	Sølager	26	-	3	1	166	11	9	-	-	190	-	58	-	8590	400	224	-	-	9.272	98
Region Sjælland	Bakkegården	19	-	2	-	135	11	10	-	3	161	-	55	-	5869	422	256	-	81	6.683	96
Region Sjælland	Stevnsforret	15	1	4	-	79	10	6	-	2	102	13	177	-	3981	531	389	-	238	5.329	97
Region Syddanmark	Egely	20	3	3	-	91	10	22	-	-	129	61	137	-	6588	540	911	-	-	8.237	113
Region Midtjylland	Grenen	15	2	8	1	47	8	10	1	1	78	69	452	47	3832	515	260	299	1	5.475	100
Region Midtjylland	Køglen	10	-	1	1	42	14	4	-	-	62	-	60	118	2794	549	155	-	-	3.676	101
Ialt		121	8	30	3	660	69	66	1	6	843	191	1.425	165	37.021	3.107	2.324	299	320	44.852	102

1: Farlighedskriteriet

2: Pædagogisk observation

3: Længerевarende behandling (herunder afsoning)

4: Varetægtsurrogat

5: Ungdomssanktion 1

6: Ungdomssanktion 2

7: Øvrige

8: Afsoning

- = ingen børn og unge i denne kategori

Tabel 3: Antal afvisninger 2008 - årsag og konsekvens											
Årsager	Konsekvenser	I alt	Ikke plads				Andet				
			Andet Fængsel/ arresthus - venteliste til sikret institution	Venteliste til sikret institution	Fængsel / arresthus	Anden social foranstalt- ning i åben regi	Andet Fængsel/ arresthus - venteliste til sikret institution	Venteliste til sikret institution	Fængsel/ arresthus		
Københavns kommune	Sønderbro	53	2	46	4	-	-	-	1	-	-
Region Hovedstaden	Sølager	60	-	60	-	-	-	-	-	-	-
Region Sjælland	Stevnsfortet	17	2	4	8	-	-	2	2	1	-
Region Sjælland	Bakkegården	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Region Syddanmark	Egely	28	2	2	5	-	-	15	4	4	-
Region Midtjylland	Grenen	54	-	32	12	-	-	6	2	2	1
Region Midtjylland	Koglen	70	2	37	21	2	2	2	2	2	-
Ialt		283	8	181	50	2	2	3	26	10	1

Tablet 4: Ophold afbrudt/bortvisninger 2008 - årsag og konsekvens

Årsager	I alt	Trusler/vold								Misbrug/Psykiatri med behandlingsbehov								Andet							
		1	2	3	4	8	1	2	3	4	8	1	5	6	8	1	2	6	7	8					
Konsekvenser																									
Københavns kommune	<i>Sønderbro</i>	24	12	1	-	1	2	1	-	1	3	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-				
Region Hovedstaden	<i>Søluger</i>	33	-	-	1	3	3	3	1	1	6	-	-	-	3	-	-	-	-	10	-				
Region Sjælland	<i>Stevnsforret</i>	14	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	4	2	4	-	-				
Region Sjælland	<i>Bakkegården</i>	35	3	1	-	2	-	-	-	-	-	2	1	3	1	14	6	-	-	2	-				
Region Syddanmark	<i>Egedy</i>	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Region Midtjylland	<i>Grenen</i>	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Region Midtjylland	<i>Koglen</i>	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
I alt		106	15	2	1	7	5	4	1	2	1	9	2	1	3	2	22	6	5	2	16				

- 1: Anbragt i anden sikret institution
 2: Anbragt i fængsel/arresthus
 3: Anbragt i fængsel/arresthus med venteliste til sikret institution
 4: Anbragt i særlig sikret institution
 5: Anbragt i anden social foranstaltning i åbent regi
 6: Venteliste til sikret institution
 7: Løsladelse
 8: Andet

Oversigt over personalesammensætningen på Koglen og Grenen maj 2009.

Koglen

Sikrede afdelinger

Afd. Lærkehuset

- 1 afd.leder uddannet pædagog
- 10 pædagogstillinger heraf
 - 5 pædagoger
 - 1 lærer
 - 1 so-su-assistent
 - 1 fængselsfunktionær
 - 2 uden uddannelse
- 1 faglærer uddannet gartner og snedker

Afd. Granhuset

- 1 konst. afdelingsleder uddannet pædagog
- 10 pædagogstillinger, heraf
 - 3 pædagoger
 - 1 under uddannelse til pædagog på merituddannelsen
 - 1 so-su-assistent
 - 1 kontorudd. samt pæd.medhjælper
 - 1 mekaniker
 - 1 klinikassistent
 - 2 uden uddannelse (den ene er midlertidig ansat i konst. afd.leders stiling)
- 1 faglærer uddannet tømrer og bygningskonstruktør

Åben afdeling

Afd. Koglely

- 1 afd.leder uddannet pædagog
- 12 pædagogstillinger, heraf
 - 8 pædagoger
 - 1 lærer
 - 1 friluftvejleder
 - 1 stenhugger
 - 1 vakant stilling, som forventes besat med medarbejder med håndværksmæssig uddannelse og baggrund.

Grenen

Sikrede afdelinger:

Afdeling Grenaa:

- 1 afdelingsleder – Uddannet tømrer
- 14 pædagogstillinger, heraf
- 2 Klejnsmede
- 1 Møbelsnedker/Tømrer
- 1 Automekaniker
- 1 VVS-montør/Blikkenslager
- 1 Kontor / Handel
- 1 Maskinsnedker
- 1 Bygnings- landbrugssmed
- 1 Smed
- 1 Mejerist / Merkonom
- 1 Elektroingeniør
- 3 uden uddannelse

Afdeling Syd:

- 1 afdelingsleder – Uddannet Pædagog
- 17 pædagogstillinger, heraf
- 5 Pædagoger
- 2 Falck-reddere
- 2 Maskinarbejdere
- 1 Automekaniker
- 1 Indsatsleder / Brand.
- 1 VVS-montør / Fængselsfunktionær
- 1 Kontor / Handel
- 1 Isenkræmmer
- 1 Faglærer
- 1 Sosu-assistent
- 1 Maskinsnedker

Afdeling Nord:

- 1 afdelingsleder – Uddannet fængselsfunktionær, Pædagog Merit
- 14 Pædagogstillinger, heraf
- 1 Pædagog
- 1 Cykel/Motorcykelmekaniker
- 3 Klejnsmede
- 1 Sygepasser
- 1 Indsatsleder / Brand.
- 1 Klejnsmed / VVS-montør
- 1 Kontor / Handel
- 1 Skibsbygger
- 1 Folkeskolelærer

- 1 Tømrer
- 1 Truckmekaniker
- 1 uden uddannelse

Åbne afdelinger:

Afdeling Roden:

- 1 afdelingsleder – Uddannet Kok
- 12 pædagogstillinger, heraf
- 1 Klejnsmed
- 1 Maskinarbejder
- 1 Kontor / Handel
- 1 Tømrer
- 1 Sammenbygningsmontør
- 1 Bygningsmaler
- 1 Lastvogsmekaniker
- 1 Multimediadesigner
- 1 Skovarbejder
- 2 Videregående uddannelser
- 1 uden uddannelse

Afdeling Toppen:

- 1 afdelingsleder, Uddannet HK / Vagtfunktionær
- 13 pædagogstillinger, heraf
- 1 Pædagog
- 2 Klejnsmede
- 1 Smed
- 1 Elektriker / Delingsfører
- 1 Slagter
- 1 Elektroniktagtekniker
- 1 Kok
- 1 Grafisk designer
- 1 Rørsmed / Flymontør
- 1 Klejnsmed / Flymontør
- 2 uden uddannelse

Afdeling Randers:

- 1 afdelingsleder – Uddannet So-Su-assistent
- 9 Pædagogstillinger, heraf
- 3 Pædagoger
- 1 Automekaniker
- 1 VVS-montør / Blikkenslager
- 2 Kontor / Handel
- 1 Pølsemaker
- 1 Videregående uddannelse

Fælles afdelinger:

Skolen:

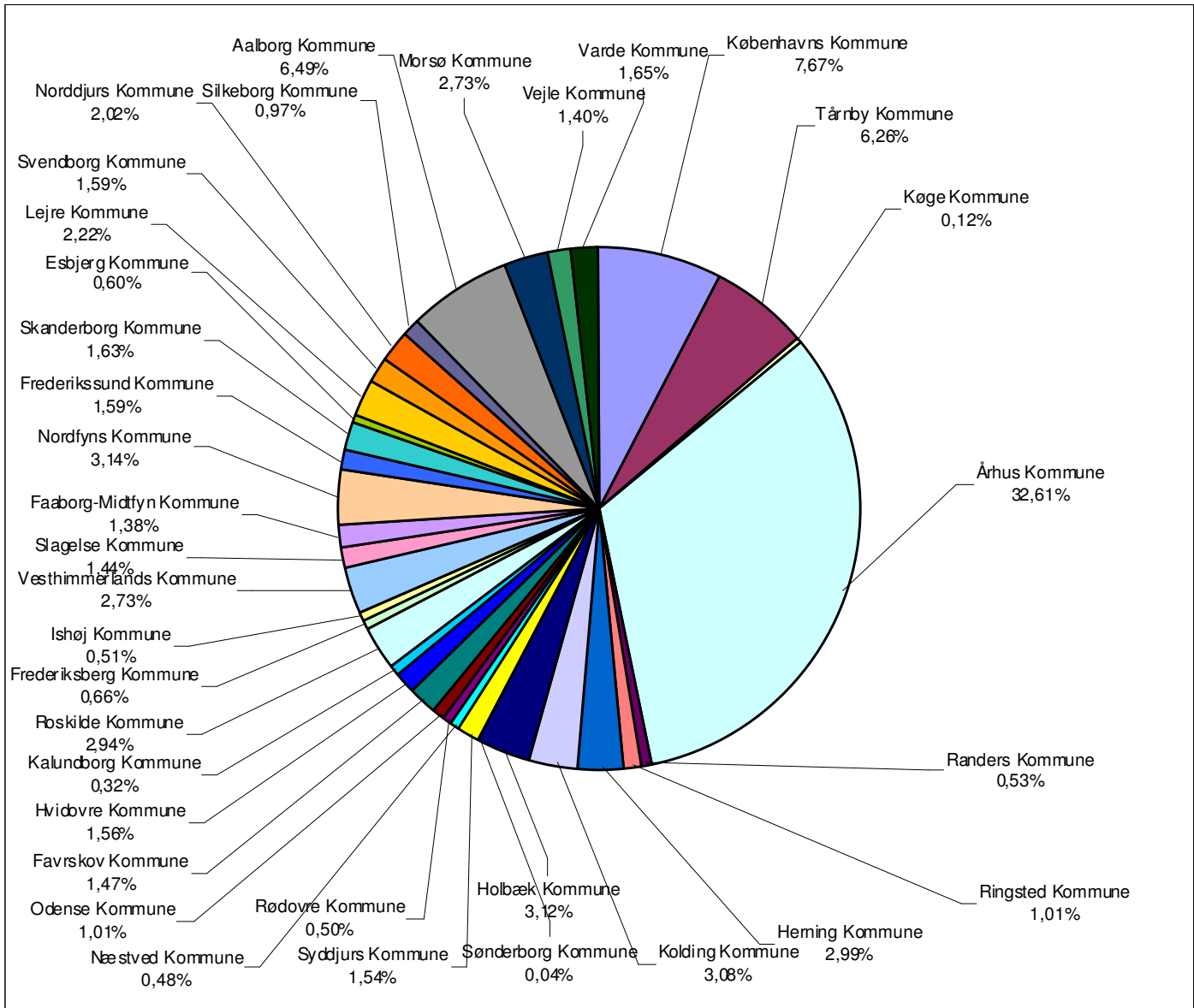
- 1 afdelingsleder – Uddannet Cand. Mag.
- 7 faste stillinger, heraf
- 5 Folkeskolelærer
- 2 Cand. Mag.

Værksted/Faglærer:

- 1 afdelingsleder – Uddannet Maskinarbejder
- 9 faste stillinger, heraf
- 1 Klejnsmed
- 1 Møbelsnedker
- 4 Maskinarbejdere
- 1 Bygningssnedker
- 1 Lastvognsmekaniker
- 1 uden uddannelse

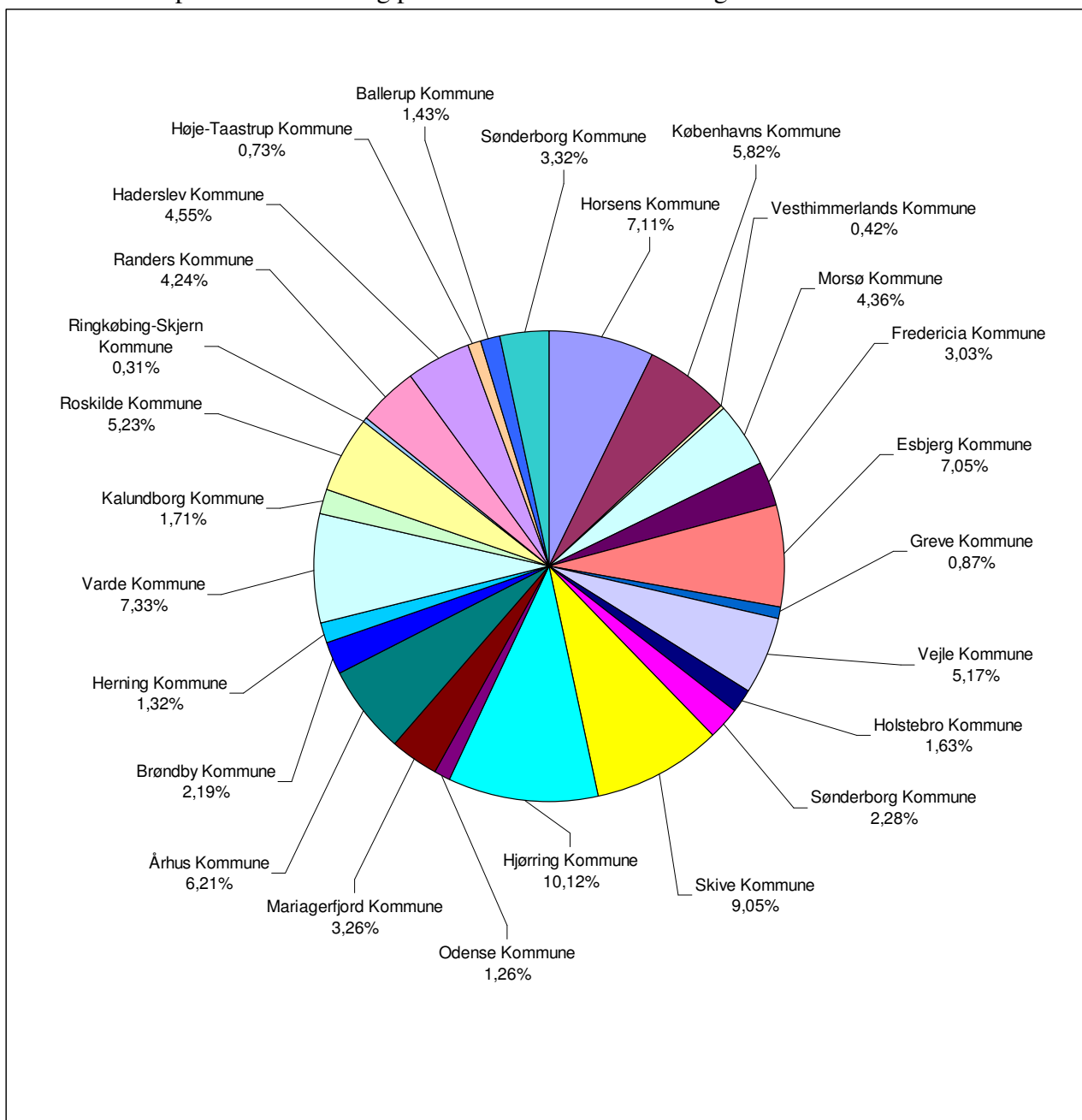
BILAG 4

Kommunernes procentvise forbrug på Den sikrede institution Grenen 2008

Kilde: Region Midtjyllands InfoRM

Kommunernes procentvise forbrug på den sikrede institution Koglen 2008

Kilde: Region Midtjyllands InfoRM

Oversigterne over kommunernes forbrug i 2008 af sikrede pladser på Grenen og Koglen illustrerer tydeligt, at de sikrede pladser har en landsdækkende funktion, idet Grenen og Koglen modtager unge fra alle dele af landet. Det er værd at bemærke, at Ålborg Kommune som en stor kommune i Jylland kun i et meget begrænset omfang (6,49 % af de samlede pladser på Grenen og Koglen i 2008) anvender pladserne i de sikrede institutioner. Dette skyldes formentlig, at der i tilknytning til arresten i Ålborg er etableret en særlig ungdomsafdeling.

BILAG 5

Den sikrede institution **KOGLEN**

Timlundvej 44 B
DK-7270 Stakroge
Tel. +45 9699 2929
www.regionmidtjylland.dk

Danske Regioner
Dampfærgevej 22
2100 København Ø.
Att. Nina Suenson

Dato 24.04.2009
Sagsbehandler: Eva Hallgren
Tel. +45 9699 2929
eva.hallgren@ps.rm.dk

Opgørelse over unges ophold på sikret afdeling efter dom til ubetinget fængsel i 2008 samt opgørelse over handleplaner og koordinatore for 2008.

Vedlagt sendes opgørelse over unges ophold på sikret afdeling efter dom til ubetinget fængsel i 2008.

Endvidere sendes opgørelse over modtagne/ikke modtagne lovpligtige handleplaner for 2008 samt opgørelse over tilknyttede lovpligtige koordinatore.

Det fremgår af førstnævnte opgørelse, at der er sket et markant fald i antal opholdsdage efter dom på Koglen og Sønderbro.

Sammenligner man tallene for 2007 og 2008, ses det, at det samlede antal opholdsdage efter dom er faldet fra 3788 dage (2007) til 3365 dage (2008) svarende til et fald på 423 dage. Fratrækker man et 'overhead' på 14 dage, er der tale om et fald fra 2988 dage (2007) til 2579 dage (2008) svarende til et fald på 409 dage.

Det er glædeligt, at der er sket et mindre fald i antallet af opholdsdage efter dom til ubetinget fængsel. Men tallet er ganske lavet, og der er efter forstandergruppen mening fortsat grund til at nære alvorlig bekymring for situationen omkring unges ophold på sikret afdeling efter dom til ubetinget fængsel samt den tendens, som tilsyneladende fortsat er gældende på området.

Forstandergruppen har tidligere gjort opmærksom på det særdeles uhensigtsmæssige i denne situation, ikke mindst for den enkelte unge og dennes retssikkerhed, men også for pladssituationen generelt på de sikrede afdelinger.

Antallet af afvisninger på grund af pladsmangel på de sikrede institutioner er fortsat stigende, og forstandergruppen skal derfor endnu en gang foreslå, at der kigges seriøst og alvorligt på brugen af og udnyttelsen af den samlede pladskapacitet på de sikrede afdelinger.

I opgørelsen over de lovpligtige foreløbige handleplaner (skema 1) er der sket en lille bedring i forhold til 2007, men det er stadigvæk over halvdelen af de unge anbragte på sikret afdeling, der ikke har en foreløbig handleplan.

Opgørelsen over de lovpligtige 'endelige' handleplaner (skema 2) viser, at der er lidt mere end 1/3 af de unge, der ikke har en 'endelig' handleplan.

For begge opgørelser gælder det, at de lovpligtige handleplaner er uundværligt for institutionernes arbejde med de unge. Det er desuden meget vanskeligt at tydeliggøre for de unge, hvad deres kommune har tænkt i forhold til videre foranstaltninger for de unge og deres familier efter de unges ophold på en sikret afdeling.

I opgørelsen over tilknyttede lovpligtige koordinatore (skema 3) gælder opgørelsen for hele 2008, idet loven har været gældende siden 01.08.07. Mere end halvdelen af de unge, der skulle have haft tilknyttet en lovpligtig koordinator, har ifølge vores opgørelse ikke fået en sådan koordinator.

Koordinatorfunktionen var et væsentlig element i den ændring, der kom omkring ungdomssanktionen i 2007. Der er derfor noget beskæmmende at konstatere, at denne lovpligtige ordning endnu ikke er slået mere igennem.

Alle sikrede afdelinger sender ved modtagelsen af en ung et brev til den anbringende kommune, hvori der gøres opmærksom på lovgrundlaget for opholdet samt en anmodning til kommunen om at fremsende de lovpligtige handleplaner. Desuden yder institutionernes socialrådgivere et omfattende rådgivningsarbejde over for kommunerne i disse komplekse sager.

Forstandergruppen stiller sig gerne til rådighed i forhold til at indgå i et arbejde med de problemstillinger, som vores opgørelser peger på.

Med venlig hilsen
På vegne af forstandergruppen

Eva Hallgren
Forstander

Opgørelse over varetægtsurrogatfængslede unges ophold på sikret afdeling efter idømt ubetinget dom for perioden 01.01.07 – 31.12.07.

(Antal dage er opgjort i perioden 01.01.07 – 31.12.07, men opmærksomheden henledes på, at en del af de anbragte unge har fået deres dom allerede i 2006 eller er udskrevet i 2008).

(Opgørelsen er afsluttet 31.12.07, hvorfor 'Stadig indskrevet' = indskrevet ud over 31.12.07).

Sikret afdeling	Domsdag	Udskrevet	Varighed (antal dage)	"Overhead" (minus 14dage)
Koglen:	07.11.06	15.01.07	15	1
	12.02.07	04.03.07	21	7
	02.05.07	26.06.07	54	40
	22.01.07	25.05.07	123	109
	22.03.07	06.07.07	106	92
	25.04.07	26.07.07	92	78
	17.07.07	07.08.07	21	7
			432	334
Grenen:	15.05.07	30.07.07	75	61
	13.06.07	09.12.07	176	162
	09.11.07	Stadig indskrevet	52	38
	19.11.07	03.12.07	10	-
	04.12.07	Stadig indskrevet	27	13
	21.12.07	Stadig indskrevet	10	-
		350	274	
Egely:	09.11.07	Stadig indskrevet	52	38
	18.12.07	Stadig indskrevet	13	-
	09.11.07	Stadig indskrevet	52	38
	03.12.07	Stadig indskrevet	28	14
	19.01.07	01.05.07	102	88
	16.11.07	Stadig indskrevet	45	31
	31.01.07	Stadig indskrevet	335	321
	16.10.07	12.12.07	57	43
		684	543	

Sikret afdeling	Domsdag	Udskrevet	Varighed (antal dage)	"Overhead" (minus 14dage)
Sølager:	01.11.07	05.12.07	35	21
	09.11.07	Stadig indskrevet	52	-
	31.08.07	Stadig indskrevet	122	108
	26.10.07	15.11.07	21	7
	28.08.07	08.10.07	42	28
	07.08.07	20.09.07	45	31
	27.06.07	14.09.07	80	66
	02.03.07	21.06.07	112	108
	30.01.07	13.04.07	73	59
	04.12.07	Stadig indskrevet	27	13
	23.11.07	Stadig indskrevet	38	24
	20.12.07	Stadig indskrevet	11	-
	26.10.07	Stadig indskrevet	66	52
			724	517
Bakkegården:	30.01.07	08.05.07	98	84
	02.03.07	02.04.07	30	16
	08.03.07	24.05.07	76	62
	01.05.07	14.07.07	73	59
	26.06.07	03.10.7	99	85
	12.09.07	Stadig indskrevet	110	96
	16.10.07	23.12.07	37	23
	26.10.07	Stadig indskrevet	76	62
	09.11.07	Stadig indskrevet	52	38
	20.12.07	Stadig indskrevet	11	-
			662	525
Sønderbro: Der er kun medregnet dage i 2007. Dage før 2007 er medregnet i opgørelsen for 2006.	31.08.07	15.11.07	77	63
	10.05.07	11.12.07	215	201
	29.06.07	02.11.07	127	113
	20.12.07	Stadig indskrevet	11	-
	29.09.07	30.09.07	1	-
	15.11.07	Stadig indskrevet	46	32
	13.09.06	16.02.07	47	33
	27.09.06	16.04.07	108	94
	26.10.06	20.02.072	51	39
	09.05.07	25.07.07	77	63
	11.10.07	06.12.07	56	42
20.12.07	Stadig indskrevet	11	-	
		700	648	

Sikret afdeling	Domsdag	Udskrevet	Varighed (antal dage)	”Overhead” (minus 14dage)
Stevnsfortet Ingen opgørelse for 2006.	26.03.07	07.05.07	42	28
	18.04.07	08.06.07	51	37
	29.06.07	08.08.07	40	26
	06.09.07	08.09.07	2	-
	07.09.07	13.09.07	6	-
	10.10.07	23.10.07	13	-
	10.09.07	19.11.07	70	56
	19.12.07	Stadig indskrevet	12	-
			236	147
Total			3788	2988

Opgørelse over varetægtsurrogatfængslede unges ophold på sikret afdeling efter idømt ubetinget dom for perioden 01.01.08 – 31.12.08.

(Antal dage er opgjort i perioden 01.01.08 – 31.12.08, men opmærksomheden henledes på, at en del af de anbragte unge har fået deres dom allerede i 2007 eller er udskrevet i 2009)

(Opgørelsen er afsluttet 31.12.08, hvorfor ’Stadig indskrevet’ = indskrevet ud over 31.12.08)

Sikret afdeling	Domsdag	Udskrevet	Varighed (antal dage)	Overhead (minus 14 dage)
Koglen:	30.01.08	17.04.08	77	63
	30.10.08	19.11.08	20	6
			97	69
Grenen:	11.01.08	05.03.08	54	40
	18.06.08	15.09.08	89	75
	28.04.08	05.09.08	130	116
			273	231

Sikret afdeling	Domsdag	Udskrevet	Varighed (antal dage)	Overhead (minus 14 dage)
Egely:	09.11.07	28.03.08	87	73
	03.11.07	09.04.08	99	85
	09.11.07	16.05.08	136	122
	18.11.07	25.07.08	206	192
	16.10.07	04.07.08	185	171
	11.01.07	04.03.08	63	49
	16.11.07	03.01.08	2	-
	27.03.08	27.05.08	61	47
	11.01.08	21.02.08	10	-
	11.02.08	25.04.08	74	60
	23.10.08	Stadig indskrevet	137	123
	13.03.08	14.03.08	1	-
	08.04.08	26.05.08	48	34
	08.05.08	02.07.08	55	41
	06.08.08	02.09.08	27	13
	14.07.08	12.12.08	151	137
	02.09.08	20.10.08	48	34
	19.12.08	Stadig indskrevet	21	7
	02.06.08	29.08.08	88	74
				1499
Sølager:	03.11.08	15.12.08	43	29
	03.07.08	02.12.08	152	138
	08.09.08	21.11.08	74	60
	30.06.08	14.08.08	45	31
	09.04.08	03.06.08	55	41
	20.12.07	21.04.08	112	98
	02.04.08	23.04.08	21	7
	23.01.08	25.04.08	92	7
	09.11.07	06.03.08	66	52
	23.11.07	19.02.08	50	36
	04.12.07	14.02.08	45	31
		25.01.08	25	11
	16.10.07	07.01.08	7	-
			787	541

Sikret afdeling	Domsdag	Udskrevet	Varighed (antal dage)	Overhead (minus 14 dage)
Bakkegården:	23.09.08	24.10.08	36	22
	29.08.08	08.12.08	101	87
	11.09.08	16.10.08	35	21
	26.08.08	13.10.08	48	34
	01.07.08	05.09.08	67	53
	09.07.08	07.08.08	29	15
	19.06.08	13.08.08	55	41
	21.05.08	29.08.08	100	86
	16.12.08	23.01.08	15	1
	13.12.08	Stadig indskrevet	18	4
	12.12.08	Stadig indskrevet	19	5
			523	399
Sønderbro:	10.10.08	14.10.08	4	-
	23.09.08	01.10.08	8	-
	28.02.08	03.03.08	3	-
	15.09.08	19.09.08	5	-
		20	-	
Stevnsfortet	10.01.08	11.01.08	1	-
	11.06.08	27.06.08	16	2
	15.08.08	10.09.08	26	12
	09.09.08	16.10.08	37	23
	08.12.08	10.12.08	2	-
	20.05.08	12.08.08	84	70
		166	107	
Total			3365	2579

2007

Skema 1

Antal indskrivninger på 5 sikrede institutioner i 2007 fordelt på sager med og uden foreløbige handleplaner, hvor der er lovkrav herom (varetægt).

Antal indskrivninger i alt, hvor der er lovkrav om foreløbige handleplaner	Heraf antal sager med foreløbige handleplaner	Heraf antal sager, hvor inst. ikke har modtaget foreløbig handleplan
Koglen 40	7	33
Bakkegården 132	10	122
Grenen 30	3	27
Sølager 149	28	121
Stevnsfortet 56	1	55
407	49	358

Skema 2

Antal indskrivninger på 5 sikrede institutioner i 2007 fordelt på sager med og uden ”endelige handleplaner”, hvor der er lovkrav herom (ungdomssanktion fase 1 og tilbageførsel, afsoning, farlighed, pædagogisk observation og længerevarende behandling).

Antal indskrivninger i alt, hvor der er lovkrav om handleplaner	Heraf antal sager, hvor inst. har modtaget en handleplan	Heraf antal sager, hvor inst. ikke har modtaget en handleplan
Koglen 29	11	18
Bakkegården 31	20	11
Grenen 28	7	21
Sølager 30	12	18
Stevnsfortet 15	4	11
133	54	79

Skema 3

Antal indskrivninger på 5 sikrede institutioner i perioden 01.08.07– 31.12.07 fordelt på sager med og uden tilknyttet koordinator i ungdomssanktionsforløb

Antal indskrivninger i alt, hvor der er lovkrav om tilknyttet koordinator	Heraf antal sager med tilknyttet koordinator	Heraf antal sager uden tilknyttet koordinator
Koglen 15	4	11
Bakkegården 13	2	11
Grenen 8	4	4
Sølager 12	0	12
Stevnsfortet 5	1	4
53	11	42

Der foreligger ingen opgørelse fra Sønderbro og Egely.

2008

Skema 1

Antal indskrivninger på 6 sikrede institutioner i 2008 fordelt på sager med og uden foreløbige handleplaner, hvor der er lovkrav herom (varetægt).

Der foreligger ingen opgørelse fra Bakkegården

Antal indskrivninger i alt, hvor der er lovkrav om foreløbige handleplaner	Heraf antal sager med foreløbige handleplaner	Heraf antal sager, hvor inst. ikke har modtaget foreløbig handleplan
Koglen 32	14	18
Grenen 33	6	27
Sølager 110	47	60
Stevnsfortet 69	32	37
Egely 72	6	66
Sønderbro 92	32	60
408	137	268

Skema 2

Antal indskrivninger på 4 sikrede institutioner i 2008 fordelt på sager med og uden ”endelige handleplaner”, hvor der er lovkrav herom (ungdomssanktion fase 1 og tilbageførsel, afsoning, farlighed, pædagogisk observation og længerevarende behandling).

Der foreligger ingen opgørelse fra Bakkegården og Sønderbro.

Antal indskrivninger i alt, hvor der er lovkrav om handleplaner	Heraf antal sager, hvor inst. har modtaget en handleplan	Heraf antal sager, hvor inst. ikke har modtaget en handleplan
Koglen 19	9	10
Grenen 23	11	12
Egely 36	27	9
Stevnsfortet 22	18	6
100	65	37

Skema 3

Antal indskrivninger på 6 sikrede institutioner i perioden 01.01.08 - 31.12.08 fordelt på sager med og uden tilknyttet koordinator i ungdomssanktionsforløb.

Der foreligger ingen opgørelse fra Bakkegården.

Antal indskrivninger i alt, hvor der er lovkrav om tilknyttet koordinator	Heraf antal sager med tilknyttet koordinator	Heraf antal sager uden tilknyttet koordinator
Koglen 13	6	7
Grenen 7	4	3
Sølager 12	7	5
Stevnsfortet 15	5	10
Sønderbro 6	2	4
53	24	29

